

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 43, П'ЯТНИЦЯ, 27 ЖОВТНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 43, FRIDAY, OCTOBER 27, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Такою осінь і передбачалася

Петро Часто

Календарна осінь в Україні вступила у свої права. Політична – також. Гладке українське панство повернулося з закордонних відпочинків, посполитий люд – з полів і городів, прийшов час для громадської активності. Вповні, так би мовити, плянкової, наперед визначеної, бо ще посеред літа було відомо, що 17 жовтня мають початися масові акції протесту проти діяльності, а точніше – проти бездіяльності влади.

От і почалися. Навпроти будинку Верховної Ради, на площі Конституції – знову сцена, знову намети, знову поліція і Національна гвардія. Прапори тих середовищ, що очолюють нинішні протести – „Руху нових сил“, „Альтернативи“, Демократичного альянсу, руху „Чесно“, партії Юлії Тимошенко „Батьківщина“, Самопоміч“, „Національного корпусу“, „Свободи“ та інших об'єднань.

Чи зародиться з цього якимось велике зрушення? Швидше за все – ні, революції не стаються на замовлення, ні в наперед визначену дату. Але що українці виходять на вулицю – це не лише їхнє демократичне право, але й свідчення небайдужості до своєї країни. Тим більше, що підстав для протестів є досить.

Нинішня критика з боку найактивнішої частини українського суспільства адресується передусім Верховній Раді, оскільки народні обранці не виконали трьох головних вимог, котрі проголошувалися ще зі сцени Революції Гідності і котрі, в разі їхнього втілення, могли відкрити Україні шлях до набагато глибшого оновлення і розвитку: це створення антикорупційних судів, скасування депутатської недоторканості і ухвалення нового виборчого закону, згідно з яким депутати обиратимуться за відкритими партійними списками.

Нарікають протестанти і на Президента Петра Порошенка, зокрема за його законопроект ч. 7203, за яким депутатську недоторканість пропонується скасувати аж з 1 січня 2020 року. Мовляв, президент ще на три роки видає індульгенцію корупціонерам у парламенті.

Як же минув той перший день протестної акції, 17 жовтня? Схоже на те, що голос вулиці мав певний вплив: речник Верховної Ради Андрій Парубій розпочав роботу парламенту з обіцянки ввести в тиждень розпорядок пленарних засідань не тільки питання медичної реформи, але й проекти щодо скасування депутатської недоторканості і нового виборчого закону.

Проте активістів ця обіцянка не вдовольнила. Вони вимагають негайних дій, а не слів. Мабуть, виникла б інша, спокійніша атмосфера, якби чільні провідники не боялися виходити до людей, дивитися їм в очі, спробувалися на нелукаві, чесні відповіді. Без такого без-

(Закінчення на стор. 17)

Відзначили річниці УПА і Акції „Вісла“

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – Українці Нью-Йорку 13 жовтня у Народному домі відзначили 75-ліття УПА і 70-ліття Акції „Вісла“. Ведучий д-р Аскольд Лозинський привітав учасників.

Члени Пласту і Спільки Української Молоді в одностроях вийшли на сцену з прапорами, о. Еміліян Дорош з парафії св. Юра провів молитву і проголосив вічну пам'ять всім героям.

Прозвучав гімн „Ще не вмерла України“ у виконанні Андрія Добрянського і аудиторії. Онук воїна УПА Ярослава Кіцюка – Тарас Кулинич прочитав Присягу воїна УПА.

Виголосив слово господар свята А. Лозинський. Про український геноцид, а зокрема про українські голодомори розповів професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, відомий історик Володимир Сергійчук. Доповідач наголосив, що Україна понесла найбільші втрати після програних визвольних змагань 1918-1920 років і у 1932-1933 роках під час Голодомору.

Виступили голова Всеукраїнського комітету з

На сцені – пластуни і сумівці з прапорами. Виступає з Присягою воїна УПА Тарас Кулинич.

відзначення 75-ліття УПА і 70-ліття Акції „Вісла“ Зеня Ковальчин-Брожина і президент Організації Оборони Лемківщини Марко Гованський.

У заключному слові А. Лозинський подякував В. Сергійчукові за цікаву аналітичну доповідь, З. Ковальчин-Брожині й В. Гованському за їхні висловлені думки.

На завершення А. Добрянський виконав гімн лемків „Гори, наші гори“ і молитву „Боже Великий Єдиний“.

Євросоюз назвав чотири умови

КИЇВ. – 1 вересня в повному обсязі набрала чинності Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Голова Представництва Євросоюзу в Україні Гуг Мінгареллі на засіданні уряду 25 жовтня назвав чотири основні умови для ефективного впровадження Угоди про асоціацію.

Перша умова – слід забезпечити потужну координацію між різними міністерствами, які задіяні у впровадженні Угоди про асоціацію. Це означає, що віце-прем'єр-міністр і урядове бюро з питань європейської інтеграції повинні отримати реальну можливість для забезпечення координації такої роботи.

По-друге, на ранніх етапах необхідно задіювати парламент. Кожного року уряд і Верховна Рада мають спільно визначати план пріоритетних заходів, які мають бути спільно виконані як урядом, так і Верховною Радою. Перед кожною сесією уряд має чітко визначати ті пріоритетні заходи, які мають бути впроваджені в парламенті.

Третя умова – разом з тим, мають відбуватися регулярні зустрічі між усіма зацікавленими сторонами: урядом, профільними міністерствами, відповідними комітетами Верховної Ради і Представництвом Євросоюзу в Україні – для того, щоб

оцінити стан впровадження Угоди про асоціацію, усунути перешкоди, які стоять на шляху інтеграції, і разом визначати можливі рішення.

Четверта умова – необхідно забезпечити ефективну комунікацію у ставленні до Угоди про асоціацію, яка могла би пояснити кожному українцеві, які переваги несе європейська інтеграція.

УНІАН

Голова Представництва Євросоюзу в Україні Гуг Мінгареллі. (Фото: Ліга. net)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Схвалено медичну реформу

КИЇВ. – Голосуванням у Верховній Раді України 19 жовтня схвалено медичну реформу. Це одна з головних інфраструктурних реформ в Україні. Парламент також відправив два законопроекти про зняття депутатської недоторканості до Конституційного суду. Один законопроект президентський, інший – депутатський. Обидва набрали понад 300 голосів. Різниця в тому, що президент пропонує скасувати недоторканість для депутатів з 1 січня 2020 року, тобто вже для депутатів наступного скликання, а інший законопроект передбачає скасування депутатського імунітету для нинішніх народних обранців. Голова Верховної Ради Андрій Парубій виключає виконання вимог учасників акції біля парламенту щодо законопроекту про створення антикорупційних судів до того, поки Рада не скасує рішення про включення до порядку денного двох раніше зареєстрованих відповідних законопроектів. (*Радіо Свобода, „Укрінформ“*)

■ Рушить швидкісний поїзд

ТЕРНОПІЛЬ. – З 3 листопада для перевезення пасажирів призначено курсування нового швидкісного поїзда „Інтерсіті“ Київ-Тернопіль-Київ. Він курсуватиме щоденно, окрім понеділка з Києва та вівторка з Тернополя. Поїзд зупинятиметься на станціях Козятин, Калинівка, Вінниця, Гнівань, Деражня, Хмельницький, Волочиськ. До Тернополя також курсує швидкісний поїзд „Інтерсіті“ Київ-Перемишль-Київ через Вінницю та Хмельницький. (*„Укрінформ“*)

■ Захопили вертолітний майданчик

КИЇВ. – 16 жовтня представники кількох націоналістичних організацій заявили, що взяли будівлю вертолітного майданчика Віктора Януковича на Парковій дорозі в Києві під свою контролю. Учасники акції вимагають повернути будівлю у державну власність, провести відкритий конкурс щодо цільового призначення споруди. 17 жовтня речниця Генерального прокурора України Лариса Сарган заявила, що вертолітний майданчик перебуває під арештом і в управлінні державним підприємством. Генеральна прокуратура України за нього довго боролася у судах. (*Радіо Свобода*)

■ Вбила автом шість осіб

ХАРКІВ. – Внаслідок шляхової пригоди, що сталося ввечері 18 жовтня у Харкові, загинули шестеро людей, 12 перебувають у лікарні. Авто, яким керувала 20-річна Олена Зайцева, рухаючись на заборонений сигнал світлофора, зіткнулося з іншим авто і вилетіло на хідник, де були пішоходи. О. Зайцева – дочка харківського підприємця, зведена сестра колишнього заступника прокурора Черкаської області Дмитра Зайцева, який переховується від покарання за розгін Майдану. Вона навчається на третьому курсі Харківського університету. Автомобіль належить не їй, а її вітчиму, за два роки за кермом вона шість разів притягалася до адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху. За даними Міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, у 2016 році в дорожньо-транспортних пригодах в Україні загинули 3,187 осіб, травмовані понад 32 тис., а від початку 2017 року на дорогах загинули 2,317 і травмовані понад 25 тис. людей. (*BBC, Радіо Свобода, „Укрінформ“*)

■ Зникли музейні скарби

ЛЬВІВ. – 621 музейний експонат не виявлено у фондах Львівської галерії мистецтв. Нестачу було виявлено під час проведення інвентаризації музейних комплексів. Найбільше раритетів не дорахувались у фондосховищі Олеського замку. Дирекція 21 жовтня звернулася із заявою у поліцію. У фондах галерії мистецтв не виявлено шість скульптур, 18 антикварних меблів, семи монет періоду Великого князівства Сигізмунда II, шести творів мистецтва, 24 предметів чорної кераміки. Наступним етапом може бути виявлення фальшованих предметів, коли предмет автентичний підмінявся копією. (*Радіо Свобода*)

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЧАСУ

Катальонія як виклик для Європи

Олег Баган

Події довкола усамостійнення еспанської провінції Каталонія, які тривають вже кілька років, сколихнули неабияк Європу і поставили перед Європейським Союзом кілька складних питань: як ставитися до новорозбуджених націоналізмів? Чи не призведе відокремлення одного регіону до загального хаосу на континенті? Якою має бути політика ЕС, заснована на принципах демократизму і поваги до суверенітету кожної людини, щодо суверенних колективних прав цілого народу?

Ці та інші питання зачіпають інтереси та корегують погляди різних країн в різних аспектах. Одні, скажімо, колишні імперії, як Франція чи Велика Британія, з насторогою думають, як вплине катальонський приклад на їхні етнічні регіони: Прованс, Бретань, Ельзас, Вельс, Шотландію. Інші, щойно усучернені в національних правах, як Естонія, Литва, Словенія, Словаччина, подумують, що й їхній вихід зі складу метрополій здавався колись нелегітимним, тож як їм бути тепер?

В Україні зав'язалися жваві дебати в пресі у двох головних напрямках: чи не є катальонський приклад аналогією до кривавого „усучернення“ Донбасу? І чи маємо ми підтримувати можливість самостійності Каталонії як зразок новітнього націоналізму, солідаризуючись з нею, як колись пригнічена нація? Для відповіді на всі ці питання, гадаємо, логічно буде почати від історії, від з'ясування питання, хто ж такі катальонці як народ.

Історико-націологічний аспект

Катальонці (населення 7.5 млн.), окрім Каталонії, сьогодні мешкають у провінціях Валенсія, Балеарські острови, частково в північній Мурсії, в Арагоні (Еспанія), в Андорі, в провінції Русильйон (Франція), тобто переважно вздовж північно-східного узбережжя Піренейського півострова.

Катальонською мовою загалом розмовляє до 13 млн. людности. Ця мова, як і ментальність і культура, є спорідненими з окситанською мовою у Франції, що поширена як регіональна в провінціях Окситанія, Лангедок, Овернь, Прованс, частково Лімузен й Аквітанія. Тобто охоплюють весь простір Південної Франції — від Альп до Піренеїв вздовж Середземномор'я (це майже одна третина території всієї країни) з історично значущими містами Марсель, Ніца, Тулуза, Монпельє.

Загалом окситанську мову, яка, закономірно, має багато діалектів, розуміють, але не використовують до 15 млн. люд., з них 2 млн. мовою розмовляють активно, переважно у Провансі. У Середньовіччі окситанську й катальонську мови вважали єдиною і нею вже від X ст. розвивалися художня література та богослов'я. Знаменита поезія трубадурів — співців лицарства і куртуазного кохання — у XI-XIV ст. була написана цією ж мовою.

Отже, сучасні катальонці — це лише уламок колись великого етнічного і цивілізаційного масиву, який розколовся під тиском двох могутніх держав Середніх віків — Франції й Еспанії. У його основу лягла давня цивілізація, яку ми умовно можемо назвати Піренейською, бо вона концентрувалася довкола цих гір. Етнічно ця цивілізація у великій географічній дузі між Піренейми і Альпами була забарвлена лігурами — народом невідомого походження (можливо, ще доіндоевропейського), який компактніше зберігся тільки на узбережжі Північно-Західної Італії, де й зараз є провінція Лігурія. Спочатку цей лігурійський простір атакували фінікійці — картагеняни з заходу і греки — зі сходу. Перші заснували нині головне місто Каталонії Барселону (від імені знаменитого полководця, батька Ганнібала, Гамількара Барки (Barca — Barcelona), другі заснували колонію Марсилію (Марсель).

Згодом, у VI ст. до н. е. його густо заселили кельти (галли) з боку півночі. Так почалася асиміляція лігурів вищими культурами. Власне в Каталонії лігури змішалися з тутешніми іберами, що й склало етно-ментальну специфіку регіону. У кінці II ст. до н. е. Рим заснував на Півдні

Франції колонію Нарбон (Narbo Martius) і цим відкрив епоху посиленої культурної латинізації всієї історичної Окситанії, а за нею — й території сучасної Каталонії.

Римляни називали Південь Франції „Наша провінція“ (звідси назва Провансу) через те, що цей регіон став першою, добре освоєною, улюбленою позаіталійською провінцією імперії. Сюди залюбки переселялися на благодатні землі тисячі і тисячі римлян, так, що вже через 100 років культура Нарбонської Галлії (так називалася провінція) дорівнювала італійській культурі римлян, а сама ця провінція стала головним форпостом для завоювання і латинізації решти теренів безмежної Галлії, аж до берегів сучасної Бельгії. Протягом усього Середньовіччя Окситанія зберігала свою етнічну своєрідність й автономію у складі Французької Корони, які цілковито зруйнували жорстокої Альбгойської війни 1209-1229 років французьких рицарів-хрестоносців проти катарів-еретиків, що насправді означало міжетнічне протистояння між французами й окситанцями і що призвело до цілковитого підпорядкування Півдня французькій Півночі і зміцнення єдності країни.

Тож ми з'ясували, що Каталонія має всі головні складові для свого національного суверенітету: територію (вона чітко окреслюється географічно й історично як простір вздовж Середземного моря між Піренейми й Альпами), цивілізаційні основи (себто окремий менталітет, який формувався тисячоліттями), етнічний субстрат — лігурійські етнічні корені і традиції, культурну виділеність глибокий вплив римської культури, мову, яка чітко відрізняється від сусідніх романських французької та еспанської мов і яка вживалася на письмі від X ст., тобто від періоду, в який започаткувалися як літературні більшості європейських мов. Від X до XVI ст. катальонською мовою писалися найрізноманітніші твори: вірші, романи, п'єси, хроніки. Уже у XIII ст. катальонець Рамон Львй (1235-1315) творив як теолог, філософ і письменник і став класиком-основоположником окремої катальонської літератури і культури, відмежувавши її від тоді розвинутіших провансальської культури й літератури.

Формування катальонської етно-національної специфіки йшло такими шляхами. У V ст. до н. е., коли більшу частину Еспанії заселили завойовники-кельти, Каталонія як цивілізаційно й торговельно розвинута територія (фактор моря) зберегла свою відособленість, тобто тут увиразнився саме іберо-лігурійський субстрат. Згодом, у I ст. до н. е., Каталонія зазнала глибокої романізації, аніж решта Еспанії і це ще більше виділило її у просторі Еспанії. У V ст. н. е. на цей регіон менше вплинули хвилі нових завойовників — вандалів, свевів (швабів) і вестготів, останні з яких створили могутнє королівство з центром у Толедо в центральній частині Піренейського півострова, що й стало прообразом майбутнього Еспанського королівства.

Після завоювання у VIII ст. майже всього Піренейського півострова арабами Каталонія була одним із перших регіонів, який визволився від їхньої влади з підтримкою франків із півночі. Так почалася довга історія впливу Франції на геополітику і культуру Каталонії: та завжди тяжіла, на противагу до решти регіонів Еспанії, до розвинутішої і вільнолюбної цивілізації Північної Європи.

У 1137 році стався фатальний союз графства Барселони з еспанським королівством Арагон (центр Сарагоса), яке переживало початкову фазу своєї історичної наступальності. Натоді в сусідніх Кастилії, Арагоні, Естрамадурі, Леоні й Астурії вже була витворена могутня ідентичність і культура, здібні до національної експансії, чого ці еспанські регіони набули в ході Реконкісти (від VIII ст.). Це й послужило згодом для першої потужної хвилі асиміляції Каталонії еспанською культурою і політикою.

Отримуючи свою автономію, катальонські еліти через компромісність і станова корисливість поступово втрачали національну суверенність (щось подібне було в Україні у XVII-XVIII ст., коли українські козацькі еліти фактично прода-

(Закінчення на стор. 12)

ПРОБЛЕМА НАШИХ ЧАСІВ

Піднесення і занепад тероризму

Валерій Пекар

Скажу зараз те, що нікому не сподобається: терористичних актів буде більше. Людей гинути буде більше. Країн під загрозою буде більше. Чому?

Ми живемо у світі, де багаті країни стають багатшими. Бідні країни також стають багатшими, але багаті країни стають багатшими набагато швидше. Тобто розрив між багатими і бідними збільшується — постійно, невідворотно, все швидше.

Водночас світ є глобальним. Мешканці бідних країн бачать, як зростає багатство багатих. Сто років тому вони були б щасливі від свого власного скромного покращення. Сьогодні вони мають телебачення й інтернет та нещасні від того, що їхнє покращення нічого не варте порівняно зі збільшенням багатства багатих.

Додаймо до того, що чимало багатих країн мають досить рівномірне збільшення багатства, і що далі, то бідності там буде все менше — згадайте гарантований мінімальний дохід. Водночас у бідних країнах нерівномірність і несправедливість лише зростають.

Додаймо до цього, що у багатих країнах звичай відкриті соціальні піднесення, а у бідних — закриті.

В результаті ми з вами бачимо у бідних країнах величезну кількість людей (здебільшого молодих, часто освічених), які потерпають від бідності й несправедливості, не мають у житті жодних шансів, але бачать, що багаті країни багатіють з шаленою швидкістю.

А воно завжди так: якщо тобі погано, в цьому винен той, кому добре. Що ми маємо в результаті? Гнів та радикалізм.

Тут доречно буде спитати: а чому б бідним країнам не стати багатими? Адже вони звичай мають непоганий потенціал та досить розумних, працьовитих людей. Відповідь: тому, що місцеві еліти тримають економіку й політику закритими, позбавляючи всіх цих людей шансів. До цієї „лівої“ відповіді додамо „праву“: окрім того, значна кількість культур не заохочує багатство, і ще більше не заохочує освіту, без якої багатство країни неможливе.

Отже, ми маємо гнів та радикалізм. Теоретично гнів мусів би впасти на голови тих, хто винен у бідності. Але вони вміють перемикає увагу, переводити стрілки.

Часто кажуть, що в тероризмі винен іслам. Забуваючи про те, що багато терористів належить до інших релігій. Забуваючи про те, що є країни, де іслам є релігією прогресу. Забуваючи про те, що у нас під боком величезна терористична православна держава. Тероризм не має національності, не має релігії, але завжди має ідеологію. Правильно кажуть, що в ісламському світі відбувається не радикалізація ісламу, а ісламізація радикалізму.

Отже, що більше багаті стають багатшими, що більше розрив між бідними і багатими, що більше глобальний і відкритий світ, що міцніше закриті соціальні піднесення та краще переведені стрілки — то більше охочих у бідних країнах зруйнувати світ тих, хто, на їхню думку, в усьому винен, хто заважає самим своїм існуванням.

Додайте до цього більшу доступність зброї та щоразу більші можливості виготовлення саморобних вибухових пристроїв, а також більшу доступність способів заподіяти великої шкоди — від автомобілів до літаків.

Навмисне не роблю різниці між індивідуальним тероризмом, організованим тероризмом та державним тероризмом. Суть одна. Так само немає різниці між збройним тероризмом та кібертероризмом, що виводить з ладу системи життєзабезпечення.

Отож терактів буде більше. Вони будуть частішими, більш руйнівними, їхня географія, тактика та зброя будуть різноманітнішими, в них гинуть більше людей.

Це плата за глобальність світу. Це плата за добробут багатих країн. Це плата за нездатність багатих країн допомогти бідним країнам. Це плата за нерозуміння. Можна ввести війська в Ірак і скинути тамтешнього диктатора, але не можна замість іракців побудувати їм

інституції та змінити ментальність. Результат — більше хаосу, більше терактів. (Ось чому, з точки зору Заходу, поганий диктатор кращий за гарний хаос.)

Тепер перейдемо до іншої сторони цього диференційного рівняння — до тих країн, в яких відбуваються теракти. Що зміниться там?

Метою теракту є руйнування системи. Вбивство якоїсь кількості мирних цивільних людей не дає нападникам жодної військової переваги. Єдиний вииграш, який дає терор, — це страх і паніка, відчуття тривоги й незахищеності, недовіра до власних інституцій (які мусіли захистити, але не змогли).

Відповідей на тероризм буде дві.

Перша відповідь на тероризм полягатиме у жорсткості інституцій. Поліція та спецслужби щоразу отримуватимуть більше прав. Приватності буде менше. Камер, рамок, оглядів торбинок, перевірок документів, обшуків публічних місць буде більше. Жорсткості у діях правоохоронців буде більше. Арештовуватимуть за першою підозрою. Стрілятимуть без попередження. Кидатимуть за ґрати превентивно. Громадяни це вітатимуть, допомагаючи дзвінками у поліцію щодо підозрілих суб'єктів, добровільною допомогою, увагою до покинутих торбинок та автівок тощо.

Толерантності до чужих буде менше. Демократії для чужих не буде. Фільтрація, перевірки, депортація. Доведи, що ти свій. Доведи, що поділяєш одні з нами цінності. Стіна буде вищою, варта буде пильнішою.

В тих багатих країнах, де загроза буде особливо сильною, громадяни вимагатимуть права на зброю та отримають це право (якщо ні, то на наступних виборах оберуть тих, хто це зробить). Помилково застрелених буде багато. Загиблих у терактах буде значно менше.

Друга відповідь на тероризм виглядає парадоксальною. Це зменшення чутливості суспільства до терору. Якщо мета тероризму — страх, паніка і падіння уряду, то громадяни відберуть у терористів перемогу. Загиблих буде більше, тож скорботи буде більше — але не буде страху, не буде паніки, не буде вимог відставки уряду чи поступок терористам. Сьогодні у світі чимало країн, які вже засвідчують такий підхід.

Чи піде вниз хвиля терору, коли терористів вбиватимуть ще до того, як вони встигли заподіяти шкоду, а скорбота за жертвами не викликати наслідків, бажаних для терористів?

Можливо, так (адже пішла вниз хвиля африканського піратства, коли з ним стали ефективніше боротися). Можливо, ні. Але жодна країна не даруватиме терористам перемог. Жертви терору будуть, перемог терору не буде.

Що буде далі? Я не знаю. Можливо, багаті країни знайдуть спосіб допомогти бідним країнам подолати бар'єр розвитку. Можливо, терористи отримають ядерну зброю і знищать кілька країн. Можливо, якісь багаті країни виявляться занадто слабкими і вразливими для терору і зникнуть з мапи, а на тому місці виникнуть інші. Можливо, з'являться релігійні пророки, що заперечать тероризм і відвернуть від нього вірних. Можливо, міжнародні організації переформатуються і стануть ефективними. Можливо, стануться якісь технологічні прориви, які ми не можемо собі уявити. За межами найближчих 15-20 років ми вступаємо у сферу чистих спекуляцій, тож немає сенсу про це говорити.

Наше завдання — достойно прожити ці 15-20 років, а там далі буде видно.

Приміряйте це все на останні теракти в Європі, від Парижу і Лондону до Стокгольму і Барсельони. Приміряйте це все на Ізраїль, що живе в таких обставинах десятки років. Приміряйте це все на Україну — адже війна завершиться не завтра.

Львівський культурологічний журнал „І“

Валерій Пекар – громадський діяч, викладач Бізнес-школи Києво-Могилянської академії, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Буде плян розвитку заповідника „Бабин Яр“

КИЇВ. – Президент Петро Порошенко 21 жовтня підписав указ, яким утворено Організаційний комітет з питань перспективного розвитку Національного історико-меморіального заповідника „Бабин Яр“. Співголовами комітету є Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман та Глава Адміністрації Президента України Ігор Райнін. Кабінет міністрів має затвердити плян заходів з перспективного розвитку заповідника, зокрема передбачити проведення міжнародного конкурсу проєктів меморіального комплексу. Також має бути створений Музей історії Бабиного Яру. („Укрінформ“)

■ Стріляв провідник руху ОУН

КИЇВ. – Провідник добровольчого руху під назвою ОУН Микола Коханівський 21 жовтня у Святошинському районі столиці скоїв стрілянину, внаслідок якої поранений чоловік. М. Коханівський з дружиною був біля станції метро „Академмістечко“, де посварився з невідомим і зробив кілька пострілів у незнайомця. Потерпілому допомогу надано на місці. За словами дружини, другий учасник конфлікту – Руслан Кочмала (позивний „Рембо“) скоїв сплановану провокацію. („Українська правда“)

■ Провели обшук в літаку

КИЇВ. – Народний депутат Борислав Розенблат 20 жовтня намагався вивезти до Німеччини матеріали, важливі для розслідування „бурштинової справи“, фігурантом якої він є. Під час обшуку в літаку детективи вилучили у Б. Розенблата мобільні телефони, планшет, платіжні картки та матеріали, що могли містити інформацію з приховування слідів раніше вчинених злочинів. Депутат для перетину кордону використовував дипломатичний паспорт, хоча його поїздка була приватною. (Радіо Свобода)

■ Ляльки вийшли на парад

ДНІПРО. – 22 жовтня на вулицях міста Дніпра розпочався II Міжнародний Фестиваль театрів ляльок „ДніпроПаппетФест“, який триватиме протягом тижня. Лялькові вистави привезли дев'ять театрів з України, Болгарії, Польщі, Литви та Білорусі. Лялькова парада у Дніпрі. З нагоди відкриття фестивалю актори театрів ляльок, студенти Театрально-художнього коледжу та дитячі театральні аматорські колективи провели парад ляльок від парку ім. Лазаря Глоби до Європейської площі. („Укрінформ“)

■ 3 банку вкрали 300 млн. грн.

ОДЕСА. – Генеральна прокуратура 23 жовтня заявила, що чотири управителі банку „Марфін“ через фіктивні фірми, власниками яких були дві особи, які брали участь в обладдці, у 2016-2017 роках вивели з банку близько 300 млн. грн. Шахрайська схема полягала в тому, що банк надавав кредити без застави на афільювані підприємства з метою подальшого їх внесення до статутного капіталу банку, використовуючи фіктивну процедуру докапіталізації. Власником банку був „Marfin Popular Bank Public“ з Кіпру. („Українська правда“)

■ Україна реагує на фальсифікації

НЮ-ЙОРК. – 21 жовтня перший секретар Постійного представництва України при ООН Олег Ніколенко зробив заяву про те, що російська пропаганда через систематичні фальсифікації фактів розпалила ненависть росіян до України й зараз продовжує поглиблювати конфлікт, що вимагає реакції міжнародної спільноти на ситуацію. Він підкреслив, що російська влада суттєво обмежила простір для незалежних засобів масової інформації (ЗМІ), посилює контроль над державними ЗМІ, перетворивши їх на потужні інструменти державної пропаганди, які продукують фальшиві новини. Він закликав міжнародне співтовариство подвоїти зусилля в запровадженні найкращих практик та інструментів у реагуванні на цю глобальну загрозу. („Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ США вимагають перевірки фондів ООН

НЬЮ-ЙОРК. — Посол США до ООН Нікі Гейлі перестерегла, що США плянують детально перевірити, як уряди Південного Судану і Демократичної Республіки Конго користуються фондами, які США дають для ООН. Вона нагадала, що ООН видають понад 2 млрд. дол. річно на миротворчі місії в цих двох країнах. Найбільше з цих грошей це є датки від США. Н. Гейлі сказала 22 жовтня агенції новин „Сі-Ен-Ен“, що США стримують свої датки, якщо „наша поміч є постійно заблокована і не доходить потребуючим людям“. Минулого місяця Президент Дональд Трамп сказав, що вишле Н. Гейлі до Африки перевірити ситуацію на континенті. („The Hill“)

■ Трамп і ЗМІ: характер чи політика?

ВАШІНГТОН. — Дослідчий інститут „Пю Рісирч Сентер“ 2 жовтня оприлюднив статистику про те, що засоби масової інформації (ЗМІ) багато більше пишуть про провідництво і характер Президента Дональда Трампа, ніж про його політику. Майже три чверті (74 відс.) звітномлень ЗМІ про Д. Трампа були про його провідництво й характер, а лише 24 відс. про його політичний плян праці. Порівняно з іншими президентами звітномлення про Д. Трампа були гіршими: за Барака Обами 50 відс. було про його політику; за Джорджа В. Буша – 65 відс., за Біла Клінтона – 58 відс. Оцінка ЗМІ про Д. Трампа є на 44 відс. негативною, 11 відс. позитивною і 45 відс. неутральною. (www.pewresearch.org)

■ Вибачились за недопущення генерала

ДЖАКАРТА, Індонезія. — США просили вибачення уряду Індонезії за недопущення Головнокомандувача Збройних сил цієї країни до Вашингтону. Генерал Гатот Нурмантіо, його дружина і чотири урядовці мали летіти 21 жовтня до Вашингтону, але їм було сказано, що Митна служба США не впустила їх до країни. Їх запросив голова Об'єднаного штабу начальників збройних сил США генерал Джозеф Данфорд на конференцію з протидії екстремістським організаціям. Заступник Посла США в Індонезії Ерин МекКі зустрілася 23 жовтня з Міністром закордонних справ Індонезії Ретно Марсуді і вибачилася за недопущення. Вона сказала, що справа поладжена. Посол США в Джакарті Джозеф Данавен видав подібну заяву 22 жовтня. Індонезія є найбільшою мусульманською країною у світі, маючи 261 млн. населення. Вона має дружні стосунки зі США, хоч статус людських прав в країні мінявся в минулому. Генералові Г. Нурмантіо не закидали жодних порушень прав. („Associated Press“)

■ Обама повертається до політики

РІЧМОНД, Вірджинія. — Колишній Президент США Барак Обама повернувся до політичної діяльності 19 жовтня, закликаючи виборців у Вірджинії та Нью-Джерсі голосувати за демократичних кандидатів у цих стейтах. Поява Б. Обами вказує на його популярність в ліберальних колах. Демократичний стратег Джесі Фергусон з Вірджинії всловив переконавання, що бурхливий перший рік президентства Дональда Трампа зміцнив спадщину Б. Обами. („The Washington Times“)

■ Китай хоче контролювати релігії

ПЕКИН. — Президент Китаю Хі Цінпінг заявив, що комуністичний Китай хоче, щоб численні релігії країни стали більш китайськими. Промовляючи 18 жовтня на конференції Комуністичної партії, президент підкреслив, що у релігії треба вкладати соціалістичні цінності. У додатку, за його словами, члени Комуністичної партії „мусять бути твердими марксистськими атеїстами і ніколи не можуть знаходити свої цінності та вірування в якій-небудь релігії“. Китай не визнає влади папи над 12 млн. католиками в країні. Останні заяви президента, мабуть, виключають можливість відвідин Китаю Папою Франциском, який раніше цього року сказав, що готовий відвідати країну. Він би був першим папою, який відвідав би Китай після того, як ця країна зірвала відносини з Ватиканом у 1951 році. („Newsweek“)

Президент СКУ відвідав Хорватію, Естонію та Великобританію

ЗАГРЕБ, Хорватія. – 8-9 жовтня президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій здійснив робочу візит до Хорватії, під час якої взяв участь у державному відзначенні Дня Незалежності Хорватії, зустрівся з Прем'єр-міністром Андреем Пленковичем, головою Парляменту Горданом Яндрочевичем, іншими державними посадовцями, долучився до відзначення українською громадою 50-ліття СКУ.

Він закликав Хорватію і далі надавати Україні гуманітарну допомогу, визнати Голодомор 1932-1933 років геноцидом українського народу, подякував за допомогу українській громаді в Хорватії.

8 жовтня президент СКУ разом з українською громадою і третім секретарем Посольства України в Хорватії Вітою Голець поклали вінки до пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Після цього Е. Чолій узяв участь у відзначенні 50-ліття СКУ в приміщенні Українського культурно-просвітнього товариства „Кобзар“, де під час доповіді представив досягнення СКУ і основні завдання української діаспори на майбутнє. На святі виступили мистці українських культурно-просвітніх товариств „Дніпро“ з Рієки та „Кобзар“ із Загреба.

ТАЛЛІН, Естонія. – 10-11 жовтня Е. Чолій на запрошення складової організації СКУ – Конгресу Українців Естонії, здійснив робочу візит до Естонії, де обговорив подальшу підтримку України під час зустрічей з головою Парляменту Ейкі Нестором та іншими державними посадовцями Естонії, а також узяв участь у відзначенні українською громадою 50-ліття СКУ.

Президент СКУ закликав вжити заходів для припинення проекту „Північний потік-2“, що є загрозою європейській енергетичній безпеці. Разом з цим Е. Чолій подякував, що Естонія була першою державою, яка визнала Голодомор 1932-1933 років геноцидом українського народу.

10 жовтня Президент СКУ приєднався до відзначення українською громадою на чолі з головою Конгресу Українців Естонії Вірою Коник 50-ліття СКУ. Е. Чолій виступив з промовою, у якій висвітлив основні досягнення СКУ та майбутні завдання української діаспори, відзначив почесними грамотами СКУ українські товариства, колективи та активістів, а також естонські організації „Вільна Україна“, „Mondo“, портал „Новини з України“ та учасників безстрокових пікетів на підтримку України проти російської агресії, які три роки тривають у Таллінні.

ЛОНДОН. – 12-15 жовтня президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій, на запрошення складової організації СКУ – Союзу Українців Великобританії, здійснив візит до Лондону та

Євген Чолій з українською громадою Хорватії біля пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Під час зустрічі у Великобританії (зліва): Посол України у Великій Британії Наталія Галібаренко, голова Всепартиїної парламентської групи з питань України Джон Вітлінгдейл, Євген Чолій та член Ради Союзу Українців Великобританії Богдан Терлецький. (Фото: СКУ)

Манчестеру, щоб обговорити актуальні українські питання на зустрічах з урядовцями, представниками громадянського суспільства і українськими громадами та взяти участь у відзначенні 50-ліття СКУ.

14 жовтня Президент СКУ був присутній на святковому концерті з нагоди 50-ліття СКУ в Манчестері, який організував Союз Українців у Великобританії на чолі з Петром Ревком. У своєму виступі Е. Чолій представив основні пріоритети СКУ, які перш за все пов'язані з підтримкою України, закликав українську громаду до подальшої співпраці в здійсненні спільних завдань. Він вручив почесні грамоти активістам української громади Великобританії.

15 жовтня Е. Чолій був на Службі Божій в Українському католицькому кафедральному храмі Пресвятої Родини в Лондоні. Після її завершення він виступив на тему підтримки України.

Євген Чолій (в центрі) з учасниками зустрічі в Естонії.

В Україні відроджено пам'ять Української Повстанської Армії

Цього року виповнилося 75 літ від створення УПА і цій річниці присвячено багато подій. Про окремі з яких надійшли вістки до „Свободи“.

На місці бою постав козацький хрест

Євген Цимбалюк

БИЧАЛЬ, Рівненська область. – 10 жовтня на теренах останнього бою вояків УПА встановлено пам'ятник у формі гранітної стели із тризубом, козацьким хрестом та іменами загиблих повстанців 12 серпня 1955 року.

Тоді на Бичальській хуторі прибули вояки МГБ, які взяли в облогу вистежену повстанську боївку. На заклик здатися в полон повстанці відповіли автоматним вогнем. Бій був тривалим, а завершився героїчною загибеллю упівців. Їх було всього двоє – Панас Махновець (псевдо „Юрко“ та „Дмитро“) та Анастас Ткачук („Чорний“) з волинських сіл Четверня та Велецьк. Того дня в лісі загинули ще два повстанські провідники. Один із них досі залишається невідомим.

Вважається, що на Бичальських хуторах була остання бойова сутичка підпілля з радянськими каральними органами на теренах Волині, не враховуючи самоліквідації провідника „Уляна“ 19 серпня того ж року в селі Здовбиця на Здолбунівщині та підступного вбивства завербованим агентом 2 жовтня 1955 року „Сергія“ (Степана Линника).

Пам'ятник постав з ініціативи місцевих жителів Петра Середи та Віктора Рибак. Освячення провів настоятель Бичальського Свято-

Відкриття пам'ятника загиблим повстанцям біля Бичальських хуторів. (Фото: Євген Цимбалюк)

Покровського храму Української Православної Церкви Київського Патріархату о. Леонід.

Відбулася також патріотична концертна програма у виконання тріо „Тризуб“ й шкільних творчих колективів.

З спогадами виступив найстарший наразі на Рівненщині колишній вояк УПА, учасник найбільшого в історії УПА Гурбинського бою, 93-річний Василь Кирилук.

Не забули вояків УПА

Євген Цимбалюк

МЕЛЬНИЦЯ, Рівненська область. – 1 жовтня пам'ятник у формі козацького хреста постав на хуторі Мельниця, де восени 1952 року перебували

Пам'ятник на хуторі Мельниця.

у криївці два підпільники „Глинка“ та „Сметюх“. Коли їх оточили енкаведисти, котрі вистежили схованку, бій був коротким – до вибуху гранати.

До проголошення незалежності України криївка УПА в Мельниці була покрита забуттям, а першого дерев'яного хреста на її місці поставили в 1990-их роках.

Наразі, через 65 років після згаданих подій, тут постав пам'ятник.

На його створення виділили гроші з бюджетів районної та селищної ради, а виконав монумент підприємець Володимир Мірко.

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї 4 жовтня відкрито виставку „Українська Повстанська Армія. Історія нескорених“. На світлинах – портрети повстанців, речі повстанського побуту, облаштування криївок. Організатор виставки – Ігор Марчук з Інституту дослідів Волині.

Переглянули фільм про воїна УПА

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – За романом молодого письменника Андрія Кокотюхи „Червоний“ Одеська кіностудія створила фільм про одного з командирів УПА Данила Червоного, який після закінчення Другої світової війни разом з побратимами потрапив у один з найдаальших таборів СРСР.

Перегляд фільму відбувся 16 серпня у кінотеатрі „Портал“ з участю автора сценарію А. Кокотюхи та виконавця однієї із головних

ролей Ігоря Колтовського.

„Червоний“ – перший з 13 українських фільмів, прем'єри яких мають відбутися цього року і які зняті з підтримкою Державного агентства України з питань кіно, що свідчить про значне пожвавлення кінематографії в Україні.

За словами І. Колтовського, якби такі фільми у достатній кількості почали знімати хоча б 20 років тому, Росія не змогла б прикриватися ідеєю захисту російськомовних осіб, бо уже виросло б покоління з іншим мисленням.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Хто платив за висліджування?

ВАШІНГТОН. — Компанію, яка висліджувала інформації для досьє про зв'язки тодішнього республіканського кандидата у президенти Дональда Трампа з Росією, найняв у квітні 2016 року адвокат Марк Еліас, котрий представляв демократичного кандидата Гіларі Клінтон і Демократичний національний комітет (ДНК). Цю інформацію оприлюднила газета „Вашінгтон Пост“ 24 жовтня. Згідно з довірочними джерелами, досліджувальна компанія „Fusion GPS“ сконтактувалася з адвокатською фірмою М. Еліаса, запропонувавши свої послуги для дослідження зв'язків Д. Трампа з Росією. Ця співпраця тривала аж до президентських виборів у листопаді 2016 року. Досьє було створене колишнім британським шпигуном. ДНК заплатив М. Еліасові 5.6 млн. дол. за легальні послуги від червня 2015 року до грудня 2016 року. Не знано скільки з цієї суми було за висліджування про політичну опозицію. Згідно з джерелами, ні Г. Клінтон, ні ДНК не знали, що М. Еліас найняв „Fusion GPS“. Газета подала інформації після того, як Розвідувальний комітет в Палаті Представників Конгресу США звернувся за інформаціями про цю справу до адвокатської фірми М. Еліаса і до „Fusion GPS“. („Business Insider“)

■ Росія наклала вето на резолюцію ООН

НЮ-ЙОРК. — 24 жовтня Росія наклала вето на резолюцію Ради Безпеки ООН, яка була б продовжила на один рік працю міжнародних інспекторів, котрі досліджують хемічні атаки в Сирії. Посол Росії до ООН Василій Небензя сказав, що США – які були автором резолюції – хотіли цим голосування „зганьбити Росію“. США, Великобританія і Франція оскаржують сили, які підтримують Президента Сирії Башара аль-Асада у проведенні хемічних атак на опозицію та цивільне населення. Після російського вета Посол США до ООН Нікі Гейлі видала заяву, закидаючи, що Москва знову підтримала диктаторів і терористів. Крім Росії, Болівія також голосувала проти резолюції, а Казахстан і Китай утрималися. Решта 11 членів Ради Безпеки підтримали резолюцію. Це вже дев'ятий раз Росія скористалася своїм правом вета в ООН, щоб підтримати Б. Асада. Теперішній мандат для інспекторів вигасає 17 листопада. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

■ Вирок за заперечення Голокосту

БЕРЛІН. — Берлінський суд 16 жовтня засудив 88-літню Урсулу Гавербек до шістьох місяців ув'язнення за заперечення Голокосту. Вона вже кілька разів була засуджена за цю саму провину, але всі вирoki вона апелює. 23 листопада вона має стати знову перед судом у західному містечку Детмольді. У Німеччині підбурювання до ненависти є порушенням закону, який часто живається у випадках осіб, котрі заперечують або применшують Голокост. Присуд може бути від трьох місяців до п'яти років тюрми. („Deutsche Welle“)

Тілерсон несподівано відвідав Ірак

БАГДАД. — Державний секретар США Рекс Тілерсон 23 жовтня відбув неоголошену поїздку до Іраку лише через кілька годин після повернення з подібної несподіваної поїздки до Афганістану. У повній таємниці Р. Тілерсон полетів з Катару до Іраку. Раніше того дня він літав до Кабулу. В обох країнах він зустрічався з найвищими політичними провідниками. Напередодні своєї поїздки В. Тілерсон сказав, що США не підтримували минуломісячний референдум за незалежність серед курдів, кажучи, що спершу треба закріпити перемогу країни над „Ісламською державою“. Однак, він визнав, що курди мають легітимні претензії, які треба полагодити в об'єднаному Іраку. Адміністрація Дональда Трампа хоче створити арабський альянс, щоб протистояти зростаючому впливові Ірану на Середньому Сході. („www.military.com“)

Це вже не просто тенденція

Що стрімко збільшується міграція з України, – це, певна річ, свідчить про її демократичність і високий рівень людських прав і свобод, але також, на жаль, і про її економічну нерозвинутість і незадовільне матеріальне становище більшості населення. Щороку українців стає все менше і менше, і це нарешті повинно стурбувати владу – якщо вона справді усвідомлює себе слугою свого народу. За статистичними цифрами і фактами – вже не проста тенденція, а поважна загроза для майбутнього країни. Наприклад, за першу половину цього року населення України зменшилося на 100 тис. осіб. До кінця року, згідно з прогнозами демографів, ця цифра подвоїться.

У зв'язку з тим, що економічна ситуація не поліпшується, сьогодні третина українців віком від 30 до 50 років готова емігрувати з країни. Це, звичайно, не означає, що люди мають намір назавжди залишити рідну землю. Переважно йдеться про можливість в іншій країні більше заробити. Це за давніх давен знана в українській історії трудова міграція, ще її називають циркулярною: це коли люди їдуть з певною метою, з офіційно оформленими документами, відпрацьовують визначений контракт чи робочою візою час і повертаються додому, поліпшивши фінансове становище своє і своєї родини.

Статистика свідчить, що тяжкий 2014 рік обсяг приватних грошових переказів в Україну становив 2.3 млрд. дол. А ще 4 млрд дол. склав обсяг заощаджень українських трудових мігрантів за кордоном. Це ніби добре, якби не така перешкода: безмежне і безкарне панування олігархії в українській економіці не дає вчорашнім заробітчанами можливості плідно інвестувати зароблені гроші, розвивати власне невелике підприємство чи приватне господарство й тим самим облаштовувати життя своєї родини в Україні. І тут знову доходимо до проблеми проблем – необхідності здійснення тих підставових реформ, котрі можуть соціально оновити країну.

З трудовою міграцією безосередньо пов'язане природне зменшення населення в Україні: там вмирає більше, ніж народжується. Загальний показник народжуваності тепер – 15 дітей на 10 жінок. Молоді сім'ї, які змушені їхати на заробітки по закордонах, не квапляться з приведенням на світ дітей, а відтак нерідко пропускають найкращий для цього вік. І такий результат: з січня до липня 2017 року в Україні народилося 209 тис. дітей, а вмерло понад 340 тис. осіб.

Скільки всього трудових мігрантів з України перебуває за її кордонами тепер? Ніхто точно не знає. Є різні цифри: 700 тис. 1 млн., 2 млн. Нема офіційних даних щодо багатотисячних українських громад в Італії, Іспанії і Португалії, де наші люди найчастіше пускають коріння, зрікаючись, не з власної провини, рідної землі.

Проблему, а заодно шляхи її розв'язання, великою мірою допоміг би з'ясувати всеукраїнський перепис населення. Його, згідно з рекомендацією ООН, кожна країна мала б проводити раз на 10 років. Україна і з цим не дає собі ради: перший і єдиний перепис населення в незалежній Україні відбувся у 2001 році, 16 років тому.

ІСТОРІЯ

Замок Вишнівецьких в Лубнах

Олександр Толпигін

У світі багато фортифікаційних споруд. Тільки в Україні їх понад 100 й серед них – зруйнований замок Вишнівецьких в Лубнах, споруджений згідно з передовими ідеями європейського фортифікаційного мистецтва. Але й він не витримав осади селянсько-козацького війська під час визвольної війни українського народу.

Пройшов час і його руїнами зацікавились вчені. Перші свідоцтва про підземелля були зібрані ще наприкінці XIX ст. Створення під Лубнами другого підземного міста пов'язують з українським магнатом, князем Єремією Вишнівецьким. Він володів 53 містами і містечками, багатьма селами і численними замками.

У 1640 році володар Вишнівецьких перетворив Лубни на свою столицю. Для будівництва замка-фортеці були запрошені досвідчені архітектори, монахи Бенедиктинського ордену. За рік на високому пагорбі над річкою Супій був споруджений неприступний замок з високими стінами й вежами.

Згідно з легендою замок славився неабиякою розкішшю. Тільки посуду з срібла в замку зберігалось декілька возів. Князь заховав коштовності в підземеллях міста. Коли козаки взяли штурмом місто і повністю зруйнували його, скарбів не знайшли.

За наказом князя інженери збудували тунелі, що залягали на глибині від трьох до семи метрів. Ці тунелі мають готичні склепіння і часто-густо являють заплутані лабіринти з багаточисельними відгалуженнями, які невідомо куди йдуть.

Археологічні розкопки, які проводив археолог з Москви Гнат Стеллецький, вимушені були припинити через початок Першої світової війни. Складний рельєф місцевості та функціональні вимо-

Реконструкція проїзної дерев'яної вежі.

ги зумовили розпланування міста на три взаємопов'язані частини – замок, цитадель, передзамкове укріплення й передмістя.

У XVII ст. захисні огорожі укріплення склалися із земляних валів, ровів, 15 дерев'яних башт, палісадів та рогаток. З часом ці укріплення занепали і на середину XVIII ст. від них залишилися переважно вали, рови та поодинокі вежі над фортечними брамами.

За свідченням пляну Лубен 1748 року до фортеці вело двоє воріт і чотири фіртки, а на її території знаходилося три храми, будинки полкової та сотенної канцелярій, школи, шпиталі, торгові ряди, двори старшин, козацькі та міщанські оселі. Загальна довжина фортечних укріплень сягала 1,700 сажень. Дотепер на місцевості простежуються залишки земляних укріплень, а як виглядали вежі можна побачити на старовинній фотографії.

В наш час, коли Україна відроджується, настав час віднайти гроші на дослідження замку в Лубнах і провести часткову реконструкцію укріплень і підземель.

Нью-Йорк

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або її видавця.

ЦІНИ НА ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ”

ДРУКОВАНА „Свобода” (на папері)

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол. на рік для всіх

Передплатити можна кредитовою картою з веб-сторінки www.svoboda-news.com, або зателефонувавши до відділу передплати на 973-292-9800, дод. 3040).

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

Для тих читачів, котрі отримують друковане видання, передплата електронної версії „Свободи” коштуватиме всього на 5 дол. більше (щоб отримати цю знижку, треба телефонувати до відділу передплати на 973-292-9800, дод. 3040).

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Хворий чекає на фахову пораду

46-річний чоловік Віталій Бабкін з Черкас, який при рості 170 сантиметрів важить 250 кілограмів, має тяжку і, на щастя, не поширену в Україні хворобу – так звану слоновість. Через закупорені лімфатичні судини рідина накопичується в різних ділянках тіла, особливо в кінцівках, і вони стають схожі на слонячі ноги. Все тіло постійно болить, на шкірі утворюється безліч виразок. Через ускладнення хвороби чоловік поступово втрачає зір.

Віталій родом з Донбасу, з Красного Луча. Проблеми зі здоров'ям у нього розпочалися з дитинства. Спочатку це був цукровий діабет.

Поступово почала зростати вага. Намагався лікуватися. Звернувся до київського Інституту ендокринології та обміну речовин. В інституті хірургії та трансплантології йому зробили кілька операцій зі зменшення шлунку. Проте жодної користі це не принесло. Після звернення до обласного управління охорони здоров'я до В. Бабкіна завітало кілька лікарів. Оглянувши його, фахівці запропонували звертатися до спеціалізованих медичних установ у інших країнах. Але він не знає, куди звертатися. Якби хтось із спеціалістів оглянув його і розробив план якогось лікування! Найбільше чоловікові допомогла б слухна лікарська порада. Телефон В. Бабкіна: (380) 93-600-7605.

Максим Степанов,
Черкаси

Можна безкоштовно вивчати польську мову на Інтернеті

Польсько-український портал „Порт Европа” запрошує всіх студентів (й інших охочих) скористатись безкоштовним інтернет-курсом польської мови для українців, який створений під час Євромайдану з думкою про зближення поляків і українців.

На курс можна записатись за посиланням: www.porteuropea.eu/ua/polskamowa. Автором курсу є польський журналіст, власний кореспондент „Дзеркала тижня” в Польщі Якуб Логінов. Для того, щоб почати вивчати польську мову, необхідно оформити реєстрацію. На електронну пошту будуть приходити листи і безкоштовні навчальні матеріали.

Курс особливо рекомендується особам, котрі збираються їхати до Польщі на роботу, а також нинішнім і майбутнім студентам. Власники „Карти поляка” можуть навчатися безкоштовно, інші переважно платять за навчання. Одна з умов отримання карти – знання польської мови та орієнтування в польській історії, культурі і реаліях сьогоденної Польщі. Ті, хто почне вивчати польську мову цієї

осені і може довести польське коріння (навіть у третьому поколінні), спокійно встигне оформити „Карту поляка” так, щоб вже на наступний навчальний рік вступити до польського вищого навчального закладу на безкоштовній основі. На практиці часто буває так, що добре володіння польською мовою є вирішальним чинником у ситуації, коли людина не може достовірно довести польського походження своїх предків.

Той, хто почне вивчення польської мови в жовтні, до лютого 2018 року зможе її оволодіти до рівня, який буде достатній для навчання в Польщі на обміні.

Якуб Логінов,
Краків

Пресфонд „Свободи” за липень 2017 року

\$	ІМ'Я	МІСТО
100	Popel, George	Monmouth Jct, NJ
25	Lonchyna, Irene	Troy, MI
20	Badynskij, Joseph	Phoenix, AZ
	Baranowskyj, George	Osprey, FL
	Bartoszyk, Marion	Mount Rainier, MD
	Borden, Nicholas	Flossmoor, IL
	Debraun, Ludmilla	Hollywood, FL
	Dziuba, Christine	Rochester, NY
	Fesh, Andrej	Venice, FL
	Hnatiuk, Vera	Warren, MI
	Koliszynskij, Ludmyla	Chicago, IL
	Konowal, Alex	Fort Myers, FL
	Maruszczak, Ilko & Olga	Dearborn Heights, MI
	Poliszczuk, Orest	Ellicott City, MD
15	Lychodij, Irene	Fort Myers, FL
10	Gudima, Olga	Parker, CO
	Haruch, Czeslawa	Burlington, ON
	Hawryluk, Olga	Stuyvesant, NY
	Jurkiw, Zenowia & George	Sterling Heights, MI
	Kowalchuk, Lydia	New Hope, PA
	Kuncik, Jaroslaw	Shelton, CT
	Kutsherenko, John	Liverpool, NY
	Laszyn, Taras	Trenton, NJ
	Lobachevsky, Oksana	Somerset, NJ
	Lohan, George & Olga	Little Falls, NJ
	Luciw, Wolodymyr & Mary	Bernville, PA
	Lysko, Wolodar & Martha	Cranbury, NJ
	Ostafijczuk, Maria	Long Island City, NY
	Pyskir, Volodymyr	Wauwatosa, WI
	Rak, Wolodymyr & Anna	New York, NY
	Shramenko, Roman	Venice, FL
5	Kalman, Nina	Fort Collins, CO
	Kaszczak, Andrew	Yonkers, NY
РАЗОМ ЗА ЛИПЕНЬ: \$550		
АЛЬМАНАХ УНС-2017		
30	Martyn, Yuri	Irvine, CA
20	Cechosh, Petro	Toronto, ON
	Dawidowich, Tekla	Etobicoke, ON
	Jakubowycz, S & H	Brick, NJ
	Koliszynskij, Ludmyla	Chicago, IL
	Kucan, Anna	Springfield, IL
	Latyshko, Mykola	Etobicoke, ON
10	Fedorowycz, Zenon	Trenton, NJ
	Lushniak, Olha	Chicago, IL
	Ohar, Oksana	Beverly Hills, MI
	Rak, Wolodymyr & Anna	New York, NY
	Tymchyshyn, Romana	Loudonville, NY
РАЗОМ ЗА ЛИПЕНЬ: \$200		
Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!		

Українська меншина Польщі в небезпеці

У історії останніх 500 років українсько-польські відносини були, м'яко кажучи, напружені. Це включало не менше трьох окупацій української території поляками та звинувачення у геноциді обома сторонами. Проте в 1991 році, коли українці проголосили вільну і незалежну українську державу, Республіка Польща була першою країною, що визнала незалежність України.

Періодичне зближення Польщі з Україною, незважаючи на історію, було не зовсім дивним у зв'язку з нещодавним пануванням Радянської Росії, гострою пам'яттю про те, що сталося в Угорщині в 1956 році та Чехословаччині в 1968 році, та зрозумінням обома сторонами, що сьогодення Російська Федерації юридично і по духу – спадкоємець імперії. Незалежну Україну Польща розглядала як буфер від Росії, українсько-польські відносини були, принаймні, практичними у майже всіх сферах, включаючи історичні питання.

Але відколи в Польщі до влади прийшла партія „Право та справедливість” все, здається, змінилось.

Протягом останніх трьох років українська меншина в Польщі переслідувана цим правим режимом. Шовіністичні елементи польської суспільности, які були приборкані примиренням або кон'юктурою, почали відчувати, що антиукраїнська діяльність тепер не тільки безкарна, але навіть заохочувана владою. Південно-східня територія сучасної Польщі раніше вважалася частиною України, якщо не політично, то етнографічно, бо до 1947 року мала велику концентрацію українців. У 1947 році польський комуністичний уряд насильно перемістив цю етнічну українську громаду до далекого північного заходу Польщі, що належав Німеччині до Другої світової війни. Мета цієї насильної акції, яку багато хто засудив як спробу геноциду українців у Польщі, полягала не лише в переселенні, а й „вирішенні української проблеми в Польщі”. Ця особлива мова навіть була використана в секретній директиві для цієї акції. Українці мали перестати існувати як етнічне об'єднання.

Після 1989 року та відновлення незалежної демократичної польської республіки деякі українці з північно-західної Польщі повернулися на свої традиційні землі. З 1991 року багато українців подалися до Польщі з України, законно та незаконно. Там вони похова-

ли своїх давно вбитих цивільних предків, а також загиблих вояків Української Повстанської Армії, які боролися з окупантами на польській території після 1945 року. Деякі пам'ятники померлим українцям були споруджені коштом польського уряду. Більшість колишнього українського громадського майна та церков, які були захоплені польським комуністичним урядом наприкінці 1940-их років та закріплені у 1949 році, залишилися за їх новими власниками, але поодинокі структури, хоча дуже мало, були повернуті етнічній українській громаді.

Саме ці споруди, будівлі, церкви, меморіали, пам'ятники та могильні надгробки зазнали нещодавніх нападів шовіністичних елементів польського суспільства і санкціоновані нинішнім режимом. Один з найостанніших прикладів – напад польських хуліганів на релігійну процесію у Перемишлі при малому чи повністю відсутньому захисті з боку службовців охорони.

Чотири сторінки хронології про недавні напади на українців у Польщі я представив нещодавно Постійному представникові Польщі при ООН в Нью-Йорку. Відповіді не було. Цей документ підготувало Об'єднання Українців Польщі. Ця хронологія буде передана Генеральному секретареві ООН, Раді ООН з прав людини та її Верховному комісареві, а також 192 іншим країнам, що складають ООН. Українська меншина у Польщі чекає на дотримання Чартеру ООН та Загальної декларації ООН про права людини. З часом цей документ з осучасненням буде розповсюджений в Європейській комісії, Раді Європи та Організації з безпеки та співробітництва у Європі.

Ці події серйозно загрозливі не лише для української громади в Польщі, а й для справ кращих відносин між сусідніми державами та поваги до прав людини та прав меншин. Постійний представник України в ООН Володимир Єльченко вирішив цим питанням не займатися. Так він прилюдно відповів на моє звернення. Щоб цим зайнятися, треба мати співпочуття до кожного українця, чого немає у багатьох речників влади. І це, мабуть, більше трагічне, ніж те, що з нами роблять наші вороги.

Аскольд Лозинський,
Нью-Йорк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Портлянді відбувся український фестиваль

Богдан Ліський

ПОРТЛЯНД, Орегон. – Український фестиваль „Український ярмарок“ відбувся у Blue Lake Regional Park у містечку Фервю біля

Сопілкар Джон-Нестор Видиш.
(Фото: Богдан Ліський)

Портлянду 23-24 вересня. Організатори фестивалю Українсько-американське культурне товариство Орегону і інформаційно-розважальний журнал „Канон“, який виходить в Портлянді і розповсюджується безплатно у Портлянді та Ванкувері.

У парку було розміщено близько 30 наметів з стійками і експонатами та велика сцена. На стійках відвідувачі фестивалю могли купити страви української національної кухні або отримати інформацію про послуги різних українських і американських установ.

Фестиваль відкрито у присутності сенаторки штату Орегон Лорі Монес Андерсон співом гімнів США та України та благословінням настоятеля Української православної церкви св. Івана Хрестителя в Портлянді о. Володимира Зінчишина.

Виступив музикант, композитор, винахідник і новатор на електро-бандурі Валентин Лисенко, який виконував авторські та інші композиції. Дарка Конопад-Стебілка на акордеоні і Мирослав Стебілка на гітарі виконували українські народні, естрадні і патріотичні пісні.

Джон-Нестор Видиш, сопілкар, американець українського походження, грав на сопілці. Антон Копитін, співак з Донецька, переможець музичного проекту „Голос України-5“ співав українською та англійською мовами.

Співав Михайло Бандоровський з Казахстану, грав дует

Частина парку, де відбувався фестиваль.

„Галант“. Пізніше співали родини Григор'євих, Наталя і Ангеліна Єфремчук, Женья і Міла Волосевичі.

Другого дня фестивалю представник Консульства України в Сіетлі Андрій Нагорний прочитав вітального листа від почесного консула України в штатах Вашингтон і Орегон Валерія Голобородька.

Відбулися спортивні змагання і

льотерія.

Фестиваль організували Юрій Боєчко, Ігор Левків, Олександр Москаль, Тетяна Тердал і Ігор Амброзак. Програму вели Ірина Еліс та А. Копитін. На фестивалі побували українці всіх віроісповідань, представники нової і старої еміграції. Була це нагода для плекання рідної культури і нових знайомств.

„Вільні люди“ відвідали Америку

ВАШІНГТОН. – 10-12 жовтня у Вашингтоні відбулися „Українські дні“, організовані Українським Конгресовим Комітетом Америки для просування інтересів України в Конгресі. У цих заходах взяла участь делегація Фондації „Вільні люди“ (керівник Андрій Левус), яка мала зустрічі з українською громадою США, брала участь у конференції „Україна та проблема соціальної єдності“ з участю д-ра Андерса Аслунда (Атлантична Рада США), Януша Бугайського (Центр Європейської політичної аналізи у Вашингтоні), Філіпа Карбера (Фондація „Потомак“) та інших представників аналітичних центрів, журналістів, науковців США.

Також було проведено окремі зустрічі з директором бюро у справах Східної Європи Державного департаменту США Джорданом Ендрюсом, членами Конгресу США, представниками аналітичних центрів США, зокрема президентом Фондації „Джеймстаун“ Гленом Говардом, директором Центру зовнішньополітичних досліджень

ім. Елісон при Фондації „Спадщина“ Луком Коффі, меценатом, керівник Фондації родини Юрків Євгеном Юрковим, президентом Американської ради з питань зовнішньої політики Германом Пірчнером.

У Торонто відбулось зібрання Ліги Українок Канади, на якому було презентовано напрямки діяльності Фондації „Вільні люди“, основні пріоритети роботи, досягнення та плани.

Про цілі, засоби та інструменти у розбудові громадянського суспільства в Україні розповіла Інна Левус. Створено культурно-просвітницький проект, присвячений 75-річчю УПА. Окремим напрямком роботи є підтримка та розвиток молодіжних патріотичних таборів „Гурби-Антонівці“, „Повстанська ватра“, „Відвага“, „Холодний Яр“, „Мистецька майстерня ім. Назарія Войтовича“ та інших.

Опікується фундація долею українських книг, започаткувавши видавничий проект „Книги для вільних“.

Зустрілися у Вашингтоні (зліва): Джордан Ендрюс, Андрій Левус, Лук Коффі.

Наукове Товариство ім. Шевченка

в Америці

запрошує

на

доповідь

доктора філологічних наук,

професора

Олі Гнатюк

(Варшава-Київ)

Оля (Олександра) Гнатюк – україністка, перекладачка, докторка гуманітарних наук (Dr. habil.), професорка Варшавського університету і «Києво-Могилянської академії», членкиня правління Українського центру Міжнародного ПЕН-клубу. Дослідниця української інтелектуальної історії ХХ століття. Найновішу книжку «Відвага і страх» (Київ: Дух і Літера, 2015) присвячено львівській інтелігенції під час Другої світової війни

«Архітектори польсько-українського порозуміння в міжвоєнний час»

В суботу, 4 листопада 2017 року

о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Українські журналісти відвідали США

Марія Климчак

ЧИКАГО. – Група українських журналістів з Києва 10 днів у вересні стажувалися у Вашингтоні та Чикаго за програмою „Відкритий світ“ – єдиною програмою обмінів усередині законодавчої гілки влади США, яка отримує щорічне фінансування від Конгресу США. Відбулися зустрічі з сенаторами на американських і українських радіостанціях, участь у міжнародній конференції, зустрічі з українською громадою.

Тему виборів в США на сторінках американської преси висвітлював сенатор Володимир Дудич, поділившись особистим досвідом з презентацією статей своїх опонентів. Ця зустріч відбулася в Українському Національному Музеї, де сенатор приймав гостей у власному бюро – музейній кімнаті сенатора В. Дудича.

Програму зустрічей координували Організація міст-побратимів Чикаго-Київ (голова Віра Еліяшевська), Фондація Геноциду 1932-1933 років в Україні (голова Микола Кочерга). Поширена для співпраці з Україною від 2003 року програма покликана зміцнювати взаєморозуміння й співробітництво між Україною та США шляхом зустрічей й обміну досвідом та ідеями з найбільш важливих для обох сторін питань.

Група відвідала українське незалежне радіо в Чикаго. Редакторка і ведуча „Громадського радіо“ Вікторія Єрмолаєва разом з Оксаною Поліюх, Максимом Скубенком, Артемом Скипником, Марією Ждановою та Аліною Мозендз вивчала досвід незалежної журналістики також на „NBC5 Chicago“.

Українські журналісти в Чикаго.

Про фальшиві новини в журналістиці виступив під час відкритої лекції в університеті DePaul у Чикаго дослідник-біограф Найджел Ковлі, внучатий племінник британського журналіста Гарета Джовнса, який першим засвідчив про голод в СРСР в 1933 році.

Цікаву тему було озвучено на американській радіостанції „NPR's Worldview Program“ – три роки війни на сході України, яку розпочала Росія, як новий геноцид винищення молодого покоління,

яке захищає свою країну і Європу від російської агресії. У програмі Джерома МакДональда зустрілися британець Н. Ковлі, українські журналісти та громадські діячі діаспори.

Журналісти побували в бюро сенатора Ричарда Дурбіна. Журналістів вітали в Українському Національному Музеї, Інституті Модерного мистецтва та кредитівці „Самопоміч“. Під час фестивалю парафії свв. Володимира і Ольги відбулася розмова з сенатором Майком Квіглі, другом України.

Пластунки провели Курінну раду

Учасниці Курінної ради (Великого виру) 2-го куреня Уладу Пластунок Сеніорок „Ті, що греблі рвуть“.

Оксана Бачинська-Тарасюк

АНКАСТЕР, Онтаріо. – 29 вересня-1 жовтня відбулася Курінна рада (Великий вир) 2-го куреня Уладу Пластунок Сеніорок (УПС) „Ті, що греблі рвуть“. Згідно зі словами курінної пісні Романа Купчинського „Чи знаєш ти... як ліс шумить і молиться до зір“ провід вибрав місце на раду серед серед смерек, на посілости Сестер Служебниць в Анкастері, поблизу Гамільтону.

Вітали учасниць прикрашеним курінною символікою короваем на вишиваному рушнику. З'їхалися вони з різних місцевостей США та Канади, щоб відзначити 90-ліття свого існування, переглянути минулу діяльність та запланувати дальшу працю для добра Пласту, України та діаспори.

Пластунки з України прислали відеопривіт з Львівської, Івано-Франківської, Київської, Рівненської, Закарпатської, Донецьких та Луганської областей. Прибули привіти з міст інших США та Аргентини.

Великим завданням куреня були підготування та проведення виставки на Ювілейній Міжнародній Пластовій Зустрічі-2017, присвяченої святкуванню Ювілейного Свята Юрія у Міттенвальді 1947 року. Зібрано фотографії, експонати, дописи, спогади та створено відеофільм з участю учасників цього ювілейного свята. Приготовано також заняття для юнацтва та зро-

блено пам'яткові відзначки і сорочки. Виставка викликала велике зацікавлення пластунів та гостей.

Уже кілька років курінним проектом є розповсюдження Вифлеємського вогню миру по осередках, передання його станицям і до церков та громадських установ.

Пластунки з Нью-Джерзі вислали до України

зимові шапочки, рукавички і шалики для дітей з родин пластунів-воєв – учасників війни, які загинули або були поранені. Пластунки України відшукали цих дітей та опісля прислали до США їхні світлини.

Пластунки куреня численно взяли участь у зборах Конференції Українських Пластових Організацій влітку 2016 року в Києві, а шість членок увійшли до проводу Головної Пластової Булави і Ради.

Осередки куреня діють у кількох містах США, у Торонто, Вінніпезі, Австралії та Україні.

30 вересня о. Михайло Лоза відслужив Службу Божу у каплиці Сестер Служебниць. Відтак відбулося освячення нововиготовленого курінного прапора УПС. В часі вечери відзначено 90-ліття і новий прапор святковим тортом, прикрашеним греблівськими кольорами та прийнято нових членок до куреня. За традицією була символічна ватра.

1 жовтня вибрано новий склад під проводом курінної Христі Кохан і її заступників Роми Гадзевич (США), Дарки Ковалик (Канада), Ліни Поліхатої (Україна). Намічено плян праці та прийнято резолюції і рекомендації до виконання.

Уступаючій курінній Христі Колос та господареві Курінної Ради Христі Ковалик виконали „Слава-Гей Руп“ за чудовий час, проведений на Курінній раді.

Так минуло 90 літ найстаршого жіночого пластового куреня „Ті, що греблі рвуть“, започаткованого у Львові. Згадалися в пам'яті ті членки куреня, які проривали пластові греблі в водах України та у переселених країнах.

Зустрілися на честь Дивізії „Галичина“

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – 23 вересня на оселі Організації Державного Відродження України (ОДВУ) ім. Олега Ольжича відбулося традиційне дивізійне печення бараболі, пов'язане з печенням поросятка. Подібні святкування, які відбуваються кожного року, започаткували ветерани Дивізії „Галичина“, яка згодом була перейменована на Першу Українську Дивізію Національної армії.

Приємною була товариська зустріч з ветераном Дивізії Миколою Бойчуком та його дружиною. Виступили танцюристи з Української православної церкви св. Марії в Алентаві.

ОДВУ

Учасники зустрічі (сидять): Богдан Пастушак (зліва), Микола Бойчук, (стоять): Олександр Процюк, Мирослав Кий, Нестор Зарічний. (Фото: Уляна Процюк)

БЛАГОДІЙНИЙ БЕНКЕТ НА ПІДТРИМКУ УКУ

GALA LUNCHEON IN SUPPORT OF UCU

COME CELEBRATE UCU ACHIEVEMENTS! • LEARN ABOUT OUR NEW GOALS!

Чикаго | Chicago
Неділя | Sunday

29-го Жовтня | October 29th

Reception: 1:00 pm

Luncheon: 2:00 pm

The Ritz-Carlton Hotel

160 East Pearson Street
at Water Tower Place
Chicago, Illinois

Tickets: <https://impactflow.com/event/2175>

Нью Йорк | New York
Неділя | Sunday

5-го Листопада | November 5th

Reception: 1:00 – 2:00 pm

Luncheon: 2:00 – 4:30 pm

The St. Regis Hotel New York

2 East 55th Street at 5th Avenue
20th floor ballroom
New York, New York

Tickets: <https://impactflow.com/event/4290>

SPECIAL GUESTS IN CHICAGO

ADRIAN SLYWOTZKY
International
Business Consultant

**BISHOP BENEDICT
ALEKSIYCHUK**
Ukrainian Catholic Eparch
of Chicago

BISHOP BORYS GUDZIAK
President, Ukrainian
Catholic University

ULANA SUPRUN, MD
Acting Minister of
Health of Ukraine

VIRA SLYWOTZKY
Soprano

FOR MORE INFORMATION, please call UCEF at:
1 (800) 599-3671, or visit our website: www.ucef.org

Join our Facebook group of USA Friends of UCU:
<https://www.facebook.com/USAFriendsofUCU>

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

В Еспанії провели український фестиваль

Георгій Лук'янчук

БАРСЕЛЬОНА. – III фестиваль української культури „Ucrania Fest“, у якому взяли участь понад 100 мистців, відбувся 15-17 вересня в Еспанії, у містах Барсельона та Лорет де Мар. Під час зустрічі з мистцями Генеральний консул України у Барсельоні Оксана Драмарецька розповіла про роботу дипломатичної установи та обговорила з головою секретаріату Товариства зв'язків з українцями за межами України „Україна-світ“ Аллою Кендзею та президентом Української асоціації „Джерело“ (Барсельона) Ольгою Дзюбан перспективи розвитку культурних зв'язків між двома країнами.

На урочисте прийняття до Генерального консульства України у Барсельоні, яке розпочалося з Гімну України у виконанні Народного артиста України Володимира Талашка, завітали дипломати з 17 країн. Крім концертів, на площах відбувалися покази мод, майстер-класи, шахові турніри, ярмарки народних майстрів та різноманітні конкурси. На переможців очікували квитки на літи в Україну. У місті Лорет де Мар киянки в одязі різних регіонів України пройшли вулицями міста. На площі звучали українські пісні.

У фестивалі в Барсельоні взяли участь понад 100 співаків, музикантів, артистів, художників, дизайнерів, модельєрів, аніматорів та народних майстрів з Києва, Львова, Кривого Рогу, Полтави, Черкас та інших міст України, серед яких народні артисти Леся Горова, Світлана Мирвода, В. Талашко, заслужені артисти України Зоя Тимченко, Юрій Вернигор, заслужені майстри народної творчості Володимир Шерстій та Наталка Свиридчук, а також художні колективи з України, Угорщини, Грузії, Каталонії.

Учасники фестивалю та представники української діаспори в Еспанії в українських строях пройшли вулицями Барсельони.

Заключний концерт на площі Вірей Амаг тривав понад п'ять годин. Величезні ляльки-мотанки при-

З жовто-блакитним прапором на вулицях Еспанії. (Фото: Георгій Лук'янчук)

красили концертну сцену. Тут же проходили частування українськими короваями, майстер-класи, конкурс на найкращу вишиванку, показ колекцій народного одягу та моделей від театру костюмів „Панночка“, дизайн-студії „Артіль-моди“, відомої дизайнерки Олеси Теліженко, а також шаховий турнір.

Артисти відвідали свято першого дзвінка в обох українських школах Барсельони. Організували свято Товариство зв'язків з українцями за межами України „Україна-світ“ та Українська асоціація

„Джерело“.

Численні зустрічі засвідчили, що в Еспанії є багато друзів, котрі цікавляться подіями в Україні і бажають українцям перемоги у боротьбі за незалежність і територіальну цілісність.

Гімн фестивалю написала і виконала улюблениця барсельонської публіки, композитор та поетеса, Народна артистка України Леся Горова. Символом фестивалю стали ляльки-мотанки в зріст людини, які виготовили в Полтаві Н. Свиридчук та Інна Александрова.

Contact us:
888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:
SELECT SEVEN – 3.5%*
STARTER FIVE – 3.0%*

ANNUITIES

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Катальонія як виклик...

(Закінчення зі стор. 2)

ли Москві „право первородства“, як казав Дмитро Донцов, право на домінування). В союзі з Арагоном Катальонія стала однією з найсильніших держав Європи в Середні віки: до королівства були приєднані Сардинія (де донині існує діалект катальонської мови), Сицилія і вся Південна Італія з містом Неаполь, численні острови в Середземному морі.

Від XV ст. саме Арагон, а в його складі знамениті катальонські кораблі, був головною силою в цьому морі, яка стримувала наступ турків. У 1479 році Арагон об'єднався з Кастилією в королівство Іспанія (відомий шлюб католицьких монархів – Фердинанда й Ізабелли) і ця держава більш як на 100 років стала наймогутнішою в Європі, створила велетенську світову імперію, що охоплювала простори Америки від Аргентини до Каліфорнії, колонії в Африці, на Далекому Сході і Філіппінах.

Цікаво, що, за найновішими історичними дослідженнями, Христофор Колумб був саме катальонцем, а не генуезцем, як вважалося, і від 2004 року йому стоїть величний пам'ятник у Барселоні.

Посилення Іспанії закономірно означало послаблення тих етносів, які увійшли до її складу. Тому історія Катальонії у XVI-XVIII ст. – це перманентний процес втрати автономії і національної самобутності. Трагічний момент – 1714 рік, коли в ході міжнародної війни за еспанську спадщину Барселона була зруйнована еспанськими військами за орієнтацію на Францію. Нове національне і культурне відродження настає аж в добу Романтизму (почаок XIX ст.) і триває воно до сучасності.

Специфіка Катальонії полягала в тому, що вона була ментально ніби розвернутою на північ, в бік до французької культури і загалом вищої цивілізації запіренейської Європи. Очевидно, що основою для цього послужила глибока етнічна і ментальна спорідненість її із цивілізацією Окситанії. Це й допомагало катальонцям зберігати свою самобутність перед наступом еспанської культури. Хоча об'єктивно асиміляція в краї була потужною.

Так, на сьогодні витворилася ситуація, що близько чверти населення Катальонії – це еспанці; ще чверть становлять напів асимільовані катальонці; і лише приблизно половина мешканців регіону – це свідомі катальонці. Саме цю цифру національної свідомості й показав референдум 1 жовтня 2017 року. (Це майже такий „балайс сил“, як і в Україні).

Катальонська культура й національна ідентичність формувалися значно сильнішими, аніж у двох інших нееспанських регіонах – в Італії і Басконії. Через кількасотрічну орієнтацію на розвинутішу, ліберальну Францію Катальонія швидше й якісніше, ніж решта Іспанії, пройшла процес модернізації суспільства, і тому на сьогодні значно випереджає всі інші регіони в усіх сферах. Водночас протягом XIX-XX ст. катальонці, постійно зваблювані приманами компромісу і зближення з державою Іспанія, не зуміли створити своєї форми вольового, героїко-революційного націоналізму (яким був, наприклад, український націоналізм у 1920-1940-ті роки), тому їхні національні зусилля виглядали слабкими. Натомість в Катальонії міцно сформувалася прогресистська свідомість, набір ліберальних і лівих прагматичних ідеологій як результат постійного впливу Франції і як антитеза до консервативної політики еспанської монархії, а від 1930-их років еспанських правих і режиму Франціско Франко.

Тож Катальонія не стільки боролася з Іспанією-метрополією, скільки послідовно цивілізаційно сепарувалася від неї. Сьогодні з проголошенням суверенітету Катальонії внаслідок референдуму ми спостерігаємо вершину цієї сепарації.

Визвольний чи реакційний націоналізм?

Заява про відокремлення Катальонії від загалом нині успішної Іспанії збурила Європу, яка розділилася на симпатиків і антипатиків катальонського націоналізму. Як бути з ним? Наш екскурс в історію Катальонії дає підстави ствердити, що катальонська нація є явищем органічним, історично, етнологічно, цивілізаційно і культурно вмотивованим. Це окремий народ і він має всі моральні права вимагати поваги до свого суверенітету. Це ніяке не штучне, мані-

пулятивне утворення, на що люблять натякати вороги катальонської свободи. До речі, офіційна Іспанія якраз і спекулює в цьому питанні, не визнаючи катальонців за окрему націю (це достоту нагадує політику Росії і Польщі щодо українців у XVIII-XX ст.).

Випадок Катальонії не дає ніяких підстав її ворогам звинуватити катальонський націоналізм в екстремізмі, тероризмі, що робили всі великі держави-імперії, борючись з визвольними націоналізмами світу. Катальонці, на відміну від басків, ніколи не вдавалися до терористичних форм протесту, натомість уповали на свою цивілізаційну, громадянську мобілізованість. Тому сучасна ліберальна Європа розгублена: у неї нема аргументів для ідеологічних звинувачень у „фашизмі“ катальонців, бо ті є в більшості тими ж лібералами, навіть в дечому більше принциповими. Ярлики „фашистів“, „ультраправих“ залюбки навішуються європейськими лібералами в багатьох інших випадках сучасності, в тому часі супроти українського націоналізму, а тут цей спосіб не проходить.

Ще одна антикатальонська теза: суверенітет цієї країни зруйнує єдність і стабільність ЕС. Чому? Адже теперішній вихід з ЕС гігантської, порівняно з Катальонією, Великої Британії не руйнує стабільності ЕС, навпаки, євро зростає у вазі, економіка розвивається. Паралельно якось навіть дико і нерозумно лунають погрози від Брюсселю, що у випадку відокремлення від Іспанії Катальонія не буде прийнята до ЕС. Знову – чому? За якими мотиваціями? Адже катальонське суспільство дуже демократичне, модернізоване, розвинуте, толерантне, навіть мультикультурне, тобто таке, якого хоче ліберальна Європа. Куди ж поділися знамениті європейські принципи справедливості і свободоловності?

Так само нелогічними є твердження, що Катальонія економічно не витримає сама. Чому? Адже за рівнем модернізації, себто соціальної мобілізованості, освіченості, фаховості, технологічної оснащеності виробництва Катальонія випереджає і Португалію, і Румунію, і Болгарію, які є членами ЕС, а за чисельністю мешканців вона більша за Ірландію, Данію, Норвегію, Фінляндію, Латвію, Литву, Естонію, Словаччину, Словенію і цілком маленький Люксембург, який чомусь може бути членом ЕС. До того ж, Катальонія, очевидно, змогла б витримати економічно і без ЕС, адже обходяться без ЕС такі надрозвинуті країни Європи, як Норвегія чи ледь більша за населенням від Катальонії Швейцарія. Іншими словами, спроби заблокувати суверенітет Катальонії виглядають дуже упередженими і навіть смішними.

Справжнім викликом є Катальонія для держав-імперій Європи: Іспанії, Франції, Великої Британії і Росії. В кожній з них є свої національні регіони, які потенційно можуть зажадати відокремлення. В Іспанії – це Країна Басків і Італія, у Франції – Бретань і Прованс, можливо, Ельзас, у Британії – Шотландія і Вельс, в Росії – десятки суб'єктів Федерації від Кавказу до Сахи-Якутії. Тому розмова про Катальонію означає початок розмови про історичний імперіалізм і шовінізм цих нині могутніх європейських держав (колись ще такими були Німеччина, Польща, Угорщина і Сербія), які у свій час поглинали інші народи усіма можливими способами, включаючи державний терор, примусову жорстоку асиміляцію, масові вигублення людей іншої національності. А така відверта розмова є неприємною для цих сильних світу цього. І в цьому головна проблема.

В Україні щодо катальонського сепаратизму з негативного боку виникли дві лінії оцінювання. Одна вважає катальонські події аналогією до Донбасу і суворо засуджує цей національний рух як нібито „штучний“, „маніпульований“ кимось. Це в суті неправильно. По-перше, на Донбасі не було жодних умов для розвитку якоїсь окремої нації, його особливістю є масове заселення регіону росіянами, які традиційно по-імперськи зневажливо і вороже ставилися до української національної і культурної ідентичності і стали там домінантною міською більшістю. По-друге, події на Донбасі від самих своїх коренів, тобто ще від 1990-их років, і до початку військових дій у 2014 році були наслідком політичних, ідеологічних і диверсійних втручань Росії, чого цілком не було в Катальонії, бо ніяка з сусідніх держав не була зацікавлена в катальонському сепаратизмі.

Зараз заговорили про приховане втручання Росії в катальонські процеси. Цілком можливо, що цей фактор є і суттєвим, але він не є визна-

вальним, як ми пояснили на історичних прикладах. Зрозуміло, що Росія зацікавлена в будь-якій дестабілізації ЕС, і тому пхає свої пальці в Катальонію, але безглуздом є вважати, що весь катальонський націоналізм – це продукт російських інтриг, як колись (а деколи й тепер) Росія і Польща говорили, що український націоналізм є продуктом австрійських та німецьких інтриг.

Друга українська лінія критики сепаратизму Катальонії наголошує, що ця країна є переважно лівою і ліберальною за своїми ідеологічними орієнтаціями, а тому українці не можуть прийняти такого „націоналізму“. Поставмо зустрічне запитання: чи не був український націоналізм і сепаратизм від Російської імперії у 1917-1920 роках лівим, соціалістичним за своїм забарвленням і чи в когось нині є моральне право засуджувати і відкидати його за цю лівизну? Так, провідники Української Революції Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, Симон Петлюра та інші були соціалістами, але чи можемо ми сказати, що вони не реалізовували тоді українських національних інтересів? Навіть більше, саме ліві, галицькі радикали-соціалісти на чолі з Іваном Франком, Михайлом Павликом, Юлоєм Бачинським, Володимиром Охримовичем, В'ячеславом Будзиновським, у 1880-1890-ті роки першими обґрунтували потрібність і закономірність постання самостійної української держави (книжка Ю. Бачинського „Ukraina irredenta“, 1895 рік).

Тобто в історії багатьох народів, залежно від конкретних історичних умов, було таке, що боротьбу за незалежність очолювали ліві політики, бо вони ставали ідейними й інтелектуальними провідниками покоління, коли ж праві або ішли на компроміси з метрополіями, або профанувалися і дрібніли у своїх засадах, як здрибніло колись потенційно праве українське народництво, не набувши революційного змісту. Зрештою, чи не переважно лівим, комуністичним і посткомуністичним за ідеями, був український парламент у 1991 році, коли проголосив Акт про незалежність? То що, відмовлятися нам від цієї незалежності, якщо ми такі тепер категорично праві?

Зрозуміло, кожен лівий політичний рух приречений на помилки в національному питанні. Принесуть ще багато біди своєму народові катальонські ліві, як принесли багато біди Україні українські соціалісти. І в цьому полягає драматизм і трагізм світової історії, які є об'єктивними. Не в кожного лівого стане стільки мудрості, ідейності і принциповості, як у нашого І. Франка, який здійснив ідейну еволюцію від соціалізму до вольового націоналізму і відважився критично проаналізувати свої власні світоглядні помилки і помилки цілого „драгоманівського“ покоління, до якого належав.

Тож катальонські події підказують нам уважніше подивитися і зрозуміти такі міжнародні проблеми:

— Націоналізм як стихійну силу не в змозі зупинити ніякі модернізаційні і глобалізаційні процеси.

— Болюча тенденція відокремлення етнічних регіонів, увиразнення традиційних націй, як це сталося з поділом Чехословаччини на Чехію і Словаччину, з виокремленням з Югославії Словенії, Хорватії, Боснії, Македонії і Чорногорії, з появою 14 нових держав на терені колишнього СРСР у 1991-1992 роках, продовжується і вимагає від Європи тільки делікатніших і якісніших регуляторних дій і реакцій.

— Імперіалізм як міжнародна практика мусить бути об'єктивно оцінюваний та аналізований, його рецидиви шовінізму і великодержавництва мусять бути критиковані з позицій європейської цивілізації демократизму, раз вона назвала-ся такою.

— ЕС повинен навчитися гнучко сприймати виклики новітнього національного сепаратизму і відрізнити його від сепаратизму, який здійснюється в інтересах великих імперій (передусім Росії щодо Грузії, Молдови й України), які таким чином прагнуть дестабілізувати Європу, аби зручніше маніпулювати нею.

— Паралелі між Катальонією й Україною лише переконують в тому, що осмислені нами процеси є по-історіософськи закономірними і невідворотними.

„Високий замок“

Олег Баган – керівник Наукового центру ім. Дмитра Донцова, Дрогобич.

НОВИНИ НАУКИ

Доповідь про таємницю смерти Сотера Ортинського

Виступає Олександр Лужницький. (Фото: Стефан Фартушок)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 12 жовтня на форумі Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США відбувся виклад, присвячений таємниці смерти першого єпископа Української Греко-Католицької Церкви в Америці Сотера Ортинського (1866-1916). Доповідь підготував голова Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії д-р Олександр Лужницький.

Діяльність С. Ортинського в Америці, як відомо, зазнавала багато перешкод, проте, як зазначив О. Лужницький, чимало фактів з біографії єпископа є неоднозначними і вимагають ґрунтовнішого дослідження. Як приклад, він навіть низку біографічних розбіжностей, які знаходимо

у різних історичних джерелах.

На особливу увагу заслуговують починання та досягнення С. Ортинського, які дивним чином після його смерті спіткала невдача: більша частина парафій Філядельфійського екзархату відійшла до Закарпатської єпархії. Засноване ним Товариство дякоучителів припинило існування з причин згаданого вище поділу. Сиротинець під опікою Сестер Василіянок опинився на межі банкрутства. Духовна семінарія згорнула свою діяльність, а семінаристів відіслано до Канади або до римо-католицьких семінарій США. Релігійні та громадські організації „Відродження“, „Братство Пресвятої Євхаристії“, Товариство пошуку праці ім. св. Рафаїла ліквідовано. Ці факти можуть свідчити про те, що введені С. Ортинським ініціативи могли бути небажаними для окремих церковних, політичних та громадських кіл і діячів.

Це, з черги, вказує на те, що для багатьох смерть єпископа могла бути єдиним способом усунення небажаної діяльності. Зрештою, як зазначив О. Лужницький, цю смерть власне і не можна вважати природною, про що свого часу писав також д-р Семен Демидчук у статті „Як помер єпископ Сотер Ортинський“, надрукованої у канадській газеті „Ми і світ“ у березні 1956 року. Він ствердив, що його раптова смерть „витворила в людях поза Америкою сумніви“ що до її природної причини.

На підтримку цього твердження, О. Лужницький подав низку історичних, церковних, політичних, медичних та фотографічних фактів, а також висловив припущення щодо можливих зацікавлених у неутралізації активного єпископа.

Підсумовуючи, доповідач зазначив, що

Єпископ Сотер Ортинський. (Фото з архіву Олександра Лужницького)

впродовж століття від смерті С. Ортинського з'являлися короткі нариси про його особу авторства світських та духовних науковців, проте усі ці праці є другорядними. На його думку, біографія С. Ортинського загалом, а відхід у вічність зокрема, ще чекають на об'єктивне і правдиве висвітлення.

Товариство „Свята Софія“ США

Семінар про збереження нематеріальної культури

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 27 вересня в Інституті філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка відбувся науково-практичний семінар з обміну досвідом з експертами та практиками з Естонії, на якому були представлені традиція поліфонічного співу „Сетолеело“ (Естонія), козацькі пісні Дніпропетровщини та пісенна традиція села Лука. У проведенні семінару брали участь Центр народної культури Естонії та Міністерство культури Естонської Республіки з підтримкою Міністерства культури України і Посольства Естонської Республіки в Україні.

Основною темою семінару стали збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини народу, як важливого фактора самоідентифікації в умовах сучасних гібридних війн.

Відкриваючи форум, Посол Естонії в Укра-

їні Герт Антсу зазначив, що між двома нашими країнами дуже тісні політичні, економічні та культурні контакти. Одним із таких прикладів є співпраця Українського центру культурних досліджень Міністерства культури та Естонського центру народної культури.

Про досвід збереження національних надбань розповіла начальник департаменту підтримки програм Естонського центру народної культури Маргіт Сальмар. Майстриня Інґрід Кала з Товариства сетоського народного мистецтва розповіла, як на острові Сетомма національна кухня та традиційне рукоділля стали туристичними родзинками. Витвори народного мистецтва з цього острова можна побачити в Талліннському і Тартуському музеях, а в народному строї від місцевих майстрів ходить навіть Президент Естонії Керсті Кальюлайду.

Валентина Дем'ян – вчений секретар Українського центру культурних досліджень пред-

ставила проекти української культури, які вже є або можуть стати надбанням нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО.

Під час конференції відбулася виставка народних українських та естонських костюмів і прикрас. Співом порадували присутніх фолкльорний ансамбль села Луки Києво-Святошинського району „Червона калина“ та представники громади Сетто (Естонія). До них долучились гурти „Роксоланія“ (Київський національний університет ім. Т. Шевченка) та „Кралиця“ (Київський національний університет культури і мистецтв), „Співаночки“ (Кам'янське, Дніпропетровська область).

У програмі семінару також було ознайомлення з роботою крелевецьких майстрів із Сумщини, ткані рушники яких перегукуються з мотивами естонських рушників. Пісенна традиція села Лука охоплює колядки, щедрівки, веснянки, купальські, жнивні, весільні, колискові пісні.

Виступи народних колективів з Естонії (зліва) та України під час міжнародного семінару, присвяченого темі збереження та популяризації нематеріальної культурної спадщини. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

15 річний незмінний відсоток

2.95%_{APR}*

30 річний незмінний відсоток

3.95%_{APR}*

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFCU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Жовтень 2017 року, ч. 205

Чи все ми знаємо про Юрія Тютюнника?

Олексій Коновал

Генерал Юрій Тютюнник народився в селі Будище на Сумщині 1891 року. Був одним з найкращих генералів Української Народної Республіки в роки Визвольних змагань. Він організував Перший Симферопільський полк ім. гетьмана Петра Дорошенка, був співорганізатором Звенигородського коша Вільного Козацтва. В 1919 році був начальником штабу отамана Никифора Григор'єва під час боротьби проти десанту Антанти на Херсонщині та Одещині. Ю. Тютюнник був учасником обох Зимових походів УНР.

Перший похід рейдуючих частин відбувся тоді, коли більшовики окупували Правобережну Україну, вигнали війська російського генерала Анто-на Денікіна, який раніше змусив військо УНР відступити на територію Польщі. Перший Зимовий похід тривав п'ять місяців, від 6 грудня 1919 року до 6 травня 1920 року. Керував ним генерал Михайло Омелянович-Павленко, а його заступником був генерал Ю. Тютюнник.

Другий Зимовий похід відбувся за інших обставин. Україна була цілком окупована більшовиками. В той час в Україні проти більшовиків діяло багато окремих, незалежних повстанських загонів. Уряд УНР, що був на вигнанні, мав надію, що число повстанців в Україні з місяця в місяць збільшуватиметься й їм потрібні для допомоги старшини та вояки, які б координували повстання проти спільного ворога – більшовиків. Симон Петлюра провів певні розмови з польським урядом, щоб він дав для вояцтва транспорт до кордону України, на „лісові роботи“. Уряд Польщі не мав великого бажання допомагати українському урядові, але щоб уряд Москви пішов на більші поступки полякам, вирішив заплушити очі й не знати про такі заходи.

Другий Зимовий похід почався 25 жовтня 1921 року і тривав менше як два місяці. Насправді тоді ще не була зима, а пізня осінь. Але тому, що в Україні випав великий сніг і лежав увесь той час, похід називався Другим Зимовим походом. Склався він з трьох військових груп: Волинської, якою керував генерал Ю. Тютюнник, Подільською під керівництвом підполковника Михайла Палія-Сидорянського та Бесарабської під керівництвом генерала Андрія Гулого-Гуленка. Все вояцтво Другого Зимового походу підлягало керівництву генерала Ю. Тютюнника. Більшовицька агента була в лавах українського вояцтва в Польщі та в повстанських загонах в Україні й знала наперед пляни керівників Другого Зимового походу.

Бесарабська група, найменша за кількістю, розпочала свої акції першою, перейшовши кордон з Румунії в Україну, відразу натрапила на сильні бої з комуністами й по кількох днях повернулася на територію Румунії.

Волинська група, яка налічувала майже 900 вояків, та Подільська у складі 380 вояків, успішно оперували в Україні, ведучи постійні бої з більшовиками, відбиваючи від них коні, одяг, зброю та харчі.

Більшовики робили всі старання, щоб ці дві групи не з'єдналися, щоб до них не приєдналися інші повстанські загони. Волинська група здобула Коростень й чекала на прихід групи Подільської, щоб затримати місто в своїх руках. А там

було багато комуністичного війська та ешелони зі зброєю, харчами, одягом й взуттям, чого дуже бракувало воякам Другого Зимового походу. Але комуністи, знаючи пляни українських військ, підтягнули туди всі свої сили, в тому числі й кінну дивізію Григорія Котовського, щоб оточити українське вояцтво.

В битві під Малими Міньками 17 листопада зійшлася кіннота Г. Котовського з групою Ю. Тютюнника. Загибло багато українських вояків. 537 осіб потрапило до більшовиків в полон, а штаб генерала Ю. Тютюнника разом з 120 вояками вирвався з оточення, оминаючи більші села, і 19 листопада 1921 року перейшов на територію Польщі. Дехто з тих, що потрапили в полон і були тяжко поранені померли, 41 особу, що були при штабі Ю. Тютюнника, відправили на додаткові допити, а 359 вояків розстріляли під Базаром на Волині.

Молода дружина генерала Ю. Тютюнника залишилася на території, зайнятій більшовиками. Його друзі намагалися перевезти її з дитиною за кордон до чоловіка. Одні твердять, що були зроблені старання зустрічі Ю. Тютюнника з його дружиною на кордоні й тоді його було схоплено й привезено в столицю радянської України в Харків. Деякий час його змусили викладати тактику і стратегію повстанського руху в школі червоних старшин. Пізніше він працював у кіностудії, яка створила фільм, неприхильний щодо української визвольної боротьби. Під час арештів української інтелігенції арештували й і його. Інші кажуть, що його заслали в Сибір й там він помер чи був розстріляний, інші твердять, що 1929 року його розстріляли в Москві.

В Україні 1998 року вийшла книга „Знаний і незнаний Борис Антоненко-Давидович. Нашадки прадідів.“ (упорядник Леонід Бойко) з фінансовою підтримкою Фундації ім. Івана Багряного. Після першої частини роману-трилогії „Січ-мати“ поміщено, як післямову до цього твору, довшу статтю Л. Бойка під назвою „Знищено без жалю ворожою рукою“. В ній згадується генерал Ю. Тютюнник як прототип одного з головних героїв твору „Січ-мати“. Він пише, що Ю. Тютюнник „наприкінці серпня 1923 року після глибоких роздумів“, повернувся до тодішньої столиці советської України Харкова, привівши з собою близько 700 вояків із таборів інтернованих, передав увесь свій архів, публічно покаявся в пресі. Достовірно знаємо, що це твердження про перехід з 700 вояками не відповідає правді.

В 1995 року в Києві видано книгу під назвою „Другий Зимовий похід, Листопадовий рейд, Базар“, яку упорядкував Борис Тимошенко. У вступному слові він пише: „До видавництва „Воскресіння“ від імені Фундації Івана Багряного звернувся Олександр Скоп з Каліфорнії, запропонував книгу про Листопадовий рейд і передав чималу кількість матеріялів, які виходили за кордоном у різні часи. З цих матеріялів треба було вибрати найголовніше, аби книжка вийшла мобільною, без повторів, читабельною“. На видання цієї книги Фундація ім. І. Багряного дала гроші.

Коли книга вийшла, на велике здивовання, на першій сторінці було подано, що то видання Фундації ім. О. Ольжича. Тоді пояснювали, що так

зробили, тому що Фундація ім. І. Багряного не була зареєстрована в Україні й щоб не мати клопоту, вирішили подати іншу фундацію, яка з тим нічого не мала спільного.

Книга „Другий Зимовий похід“ містить статті здебільша відомих учасників Зимового походу, які описують докладно підготування цього походу, перебіг боїв, успіхи, поразки й кінцеві трагічні дні під Базаром. Авторами статей були сотники Олександр Шпілінський, Гриць Рогозний, Петро Ващенко, майор Микола Битинський, поручник Дмитро Зоренко, підполковники Микола Чижевський та Іван Ремболович, полковники Сергій Чорний та Варфоломій Євтимович, генерал-хорунжий фльоти Володимир Савченко-Більський, інженер Віктор Яновський та інші.

Книга містить імена та прізвища всіх 359 розстріляних вояків під Базаром. Ці списки були розвішані у громадських місцях в Україні одразу після розстрілу, щоб люди бачили, як комуністи розправляються з тими, що виступають проти них. Також книга містить великі фотографії та короткі дані про провідних осіб Зимового походу, а саме генерала Ю. Тютюнника, полковника Юрія Отмарштайна, підполковника М. Палія-Сидорянського, полковника Сергія Чорного, лейтенанта фльоти Михайла Білінського, групи учасників перед виїздом в Україну з Польщі та 37 маленьких фотознімків старшин і рядових учасників Другого Зимового походу. Книга має іменний та місцевий показчик.

В книзі „Другий Зимовий похід“ немає згадки, як потрапив генерал Ю. Тютюнник з Польщі в Україну, окуповану комуністами, що сталося з його дружиною та дитиною та як він загинув – на Сибіру, чи був розстріляний в Харкові чи Москві. Тепер, коли Україна стала незалежною державою, можливо знайдуться в архівах інформації, де і коли загинув Ю. Тютюнник.

І. Багрянний був певний, що Ю. Тютюнник був засланий в Сибір, отож і написав „Пісню про Тютюнника“. В 1946 році музику до цього твору написав Григорій Китаастий, керівник Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка. І ця пісня є однією з популярних пісень капелі. Текст її такий:

*В гарматнім диму розкотилися луни,
І вихор степами гуде.
Піднявся, як сокіл, кружляє Тютюнник –
Тютюнник на Київ іде.*

Приспів:
*Гей, гей... Тютюнник на Київ іде.
Напоїмо коні із синього Дону,
Самі нап'ємося з Дніпра.
У Києві ворог від жаху холоне,
Героїв чекає сестра.*

Приспів:
*Гей, гей... Героїв чекає сестра.
Тримайтесь, герої! За нас святий Юрій
У тяжкім нерівнім бою!
Послав нас до бою, гей, Симон Петлюра
Боротись за матір свою.*

Приспів:
*Гей, гей... Боротись за матір свою.
В нерівнім бою одгрімилі гармати,
Підкови в степах прогули.
Героїв походу оплакала мати,
Що як грізний вихор пройшли.*

Приспів:
*Гей, гей... Що як грізний вихор пройшли.
Гей, прийде пора і година розплати
На ворога нагло впаде
За мільйонами встане і в Київ карати
Тютюнник з Сибіру прийде.*

Приспів:
Гей, гей... Тютюнник з Сибіру прийде.

Основні дати життя і творчості Івана Багряного

Народився Іван Багрянний 2 жовтня 1906 в сім'ї муляра Павла Лозов'яги в місті Охтирці на Полтавщині (тепер Сумщина). Він був у родині другою дитиною. Навчався в Охтирській церковно-парафіяльній школі, в ремісничій, у Краснопільській художньо-керамічній школі та в Київському художньому інституті.

В 1926 році в Київському журналі „Глобус“ надрукував вірш „В місто“ під прибраним прізвищем Багрянний, яке й уживав решту свого життя.

І. Багрянний, український поет, прозаїк,

публіцист і політичний діяч, в 1932 році був репресований. 1945 року опинився в Німеччині, де вів активну проукраїнську діяльність. Він є автором багатьох творів. 1992 року йому помертвно присудили Державну премію України ім. Тараса Шевченка за романи „Сад Гетсиманський“ і „Тигролови“.

Вшановуючи пам'ять І. Багряного, назвали вулиці на його честь в Києві, Львові, Борисполі, Хмельницькому, Умані, Ковелі, Стрию, Самборі, Житомирі, Чернігові, Рівному та інших містах.

Дописи і листи
до Фундації ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

ПОДОРОЖІ

Дніпрові плавні – незайманий світ

Олександр Вівчарик

Наймальовничіший Дніпро – на Херсонщині, в гирлі ріки. Саме там мандрівники можуть насолодитися прекрасними панорамами, чарами таємничих плавнів, розмахом і величчю повноводої ріки.

Цього року, 15-17 серпня, мені вдалося усе це побачити. Плавні – то взагалі щось неймовірне. Вони вважаються одним з найбільш цінних природних комплексів Європи. Тут збереглися типові і рідкісні угруповання заплавлених лісів, боліт і лук, унікальні рослини і птахи. Зокрема, зустрічаються сніжно-білі латаття, глечик жовтий, водяний горіх, очерет. А у живому світі – чаплі, білоокі нурці, баклани, лисухи, фазани на остро-

вах. Гніздяться також шуліки, соколи, лунь очеретяний. У плавнях Дніпра водиться понад 60 видів риб, серед яких сазан, ясь, судак, сом, плоскирка, підуст, верховодка й інші.

Звичайно, самому мандрувати цими унікальними, але не дуже прохідними місцями важко. І тут на допомогу прийдуть працівники зеленого туризму, які вже з'явилися і на Херсонщині. Зокрема історико-розважальний комплекс „Зелені хутори Таврії” поблизу села Кардашинки, де мені пощастило побувати.

Колись тут серед торфових боліт, зрізаних каналами і острівцями, було кілька десят хуторів. На жаль, нині від них нема і сліду. Та команда ентузіастів зеленого туризму, яку організував Олександр Долинко, 10 років

Казкові плавні.

Романтичні подорожі на човнику.

тому заснувала на болотяних островах цей комплекс.

„Зелені хутори” – це, насамперед, унікальна мандрівка в часі. Адже якихось 800 метрів убік і потрапиш на сучасну трасу, якою мчать автомобілі. Однак на хуторах, як і сотні років тому, туристів заводить незаймана природа. У їх розпорядженні 90 гектарів зеленої краси півдня України. Тож людина, котра хоче пізнати цей, не дуже відомий широкому загалу, може відвідати аж 45 хуторів. Кожен з них спеціалізується на певному виді народного промыслу і називається відповідно: кінний, стрілецький, ковальський, гончарний, хлібний, рибальський, музичний, лозоплетіння, ляльки-мотанки, вальняння вовни.

Неповторний світ з запахом чебрецю і м'яти, чарівного танцю лелек у призахідному сонці, захоплююча риболовля, спільна робота з майстрами-ремісниками залишають теплий спогад у серці. От і я не можу забути спокійної величі цих місць, чистого, напоєного запахами різнотрав'я повітря, співу птахів на світанні, подорожі на човнику з електричним двигуном (щоб не сполохати рибу і птахів) притоками Дніпра, зокрема легендарною Конкою, уважних і дуже обізнаних майстрів народної творчості на кожному острові-хуторі.

Я хочу повернутися сюди!

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

**5/1 МОРТГЕДЖ
ЗІ ЗМІННОЮ
ВІДСОТКОВОЮ
СТАВКОЮ (ARM)***

**RATE
2.875%**

**APR
3.611%**

“5/1 ARM” (мортгедж зі змінною відсотковою ставкою) має фіксовану відсоткову ставку протягом перших 5-ти років, після чого ставка корегується щорічно на протязі останнього 25-річного терміну позики.

Повна інформація є доступна на www.selfreliance.com/disclosures/.
Телефон позикового відділу 773-328-7500 x283

*Пропозиція доступна для власників, одностанових будинків і кваліфікованих кондомініумів, де власник проживає, та власників багатоквартирних будинків до чотирьох квартир, при умові, що власник проживає в одній з них.
5/1 ARM (мортгедж зі змінною відсотковою ставкою) має фіксовану ставку для початкового періоду позики, після чого відсоткова ставка ARM корегується щорічно. Річна відсоткова ставка та щомісячні платежі можуть змінюватися у відповідності до середнь-тижневої ставки United States Treasury securities, що базується на постійному терміні погашення в один рік (індекс) плюс марджин 2.5% пойнтів з 2-відсотковою максимальною річною зміною та 5-відсотковою максимальною зміною протягом тривалості позики.
Приклад: 5/1 ARM позики на \$100 000 дол. із 80% позиченої суми порівняльно з вартістю будівлі (LTV) та відсотковою ставкою 2.875%, річною відсотковою ставкою 3.611% Annual Percentage Rate (APR) при вищеподаних умовах на основі теперішнього стану ринку складає: 60 платежів у розмірі \$415 дол. при відсотковій ставці 2.875 % та 300 платежів у розмірі \$459 дол. при відсотковій ставці 3.82%. Ніякої оплати за аплікацію, 0 пойнтів. Житлові позики з нижчим початковим внеском теж доступні. Приклади платежів не включають кошти податків за нерухомість та страхування майна. Мортгедж можуть отримати тільки члени кредитівки, у визначених географічних місцевостях. Пропонувана ставка й умови можуть бути змінені в будь-який час без попереднього повідомлення. За умови ухвалення заяви.

Для отримання додаткової інформації, телефонуйте, будь ласка, до нашого позикового відділу на № 773-328-7500 x283.

Home Office: 2332 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL	773-589-0077	558 Summit Ave. Jersey City NJ	201-795-4061
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL	847-359-5911	60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ	973-887-2776
302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL	630-307-0079	734 Sanford Ave. Newark NJ	973-373-7839

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Річні збори 42 Відділу УНСоюзу

в Пасейку, Н. Дж. відбудуться

в неділю, 12 листопада 2017 року, о год. 1-ій по полудні

в Українській Централі, 240 Hope Ave, Passaic, NJ.

На зборах буде вибрана нова управа відділу. Юрій Симчик, Головний секретар УНСоюзу та Стефко Вох, Спеціаліст від ануїтетів і пенсійних грамот розкажуть про страхування життя, ануїтети та братські послуги УНСоюзу.

Заохочуємо всіх членів до участі.

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ

2-ий Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страхування Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use,
representation of small and mid-size
businesses, securities arbitration,
divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

**140 Second Avenue
New York, NY 10003**

212-477-3002

zbmasnyj@verizon.net

*If 212-477-3002 landline not
working, please call 201-247-2413*

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

Відділ реклами: 973-292-9800, дод. 3040

**БАКАНСІЯ!
WE'RE HIRING!**

Marketing Manager

FULL-TIME

Responsibilities include:

- Delivering outstanding service to members
- Meeting service & sales expectations
- Develop and execute an annual Strategic Marketing Plan
- Design an annual marketing calendar
- Proficiency in English & Ukrainian languages required

Contact:

**Tanya Dashkevich, COO, (585) 360-1733,
tdashkevich@rufcu.org**

Kelly Nield, HR, (585) 360-1753, hr@rufcu.org

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**
www.rufcu.org 877.968.7828

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltld@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100 - \$7	\$400 - \$12	\$800 - \$17			
\$150 - \$10	\$500 - \$12	\$900 - \$20			
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20			
\$300 - \$12	\$700 - \$17				

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саями - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

МОЖЛИВІСТЬ НА КАР'ЄРУ В КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave, Chicago, IL 60622

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“ знаходиться в пошуках Виконавчого Директора з причини планового відходу на пенсію нашого довголітнього Президента.

Наші вимоги на цю відповідальну позицію:

- Кандидат мусить бути добре ознайомлений у менеджменті фінансових інституцій;
- Мати вміння і досвід у стратегічних плануваннях і дискусіях з Радою Директорів;
- Мати певну візію щодо майбутніх плянів для нашої інституції.
- Як Президент цієї фінансової інституції, він/вона мусить вміло представляти цю позицію;
- Ступінь бакалавра у бізнесових або фінансових студіях є необхідним; вимагається також не менше п'яти років успішного досвіду в фінансових інституціях;
- Плинна англійська й українська мови конечні, у слові та письмі;
- Кандидат/ка мусить бути громадянином Сполучених Штатів Америки, або т.зв. „permanent resident“, і проживати у Чикаго або передмістях.

Зацікавлених просимо вислати заявку про зацікавленість і резюме електронною поштою на адресу **ceosearch@selfreliance.com**.

З великим жалем повідомляємо, що 18 жовтня 2017 року відійшов від нас у вічність на 85-му році життя

СВ. П.

Юрій Орестович Ключас

Залишив у великому смутку:

дружину, доню Наталію (Нату) з родиною, внука Максима, сина Романа, брата Константина (Кока) з родиною, та ближчу і дальшу родину в США, Канаді та Україні.

Замість квітів просимо складати пожертви на Plast Inc. - Siromanci. Частина зібраних фондів буде передана на сиротинець у Львові. Чеки просимо висилати на: J. Kozak, 366 Pheasant Dr., Huntingdon Valley, PA 19006.

Нехай з Богом спочиває.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в п'ятницю, 6 жовтня 2017 року, по короткій недугі відійшов у вічність на 95-му році життя нашій найдорожчій Батько і Стрийко

СВ. П.

ВОЛОДИМИР КОСТЮК

нар. у Львові, Україна.

У глибокому смутку залишилися:

син - РОМАН з дружиною МЕРЕЛІН
братова - СТЕФАНІЯ КОСТЮК, (Україна)
братаниці - ІРИНА СЕРДІЙ з чоловіком АНАТОЛІЕМ, (Україна)
- МАРІЯ і ЮРІЙ КАМША з дітьми, (Орегон, США)

ближча і дальша родина в Україні і Польщі.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 10 жовтня 2017 року, о годині 7:00 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ була відправлена в середу, 11 жовтня 2017 року, в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтар „Calvary” -Queens-Woodside, NY.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 19 вересня 2017 року, після короткої недуги упокоївся наш найдорожчий Чоловік, Батько, Дідусь і Вуйко

СВ. П. інж. Богдан Дмитро Федасюк

народжений 28 жовтня 1926 року в Україні, син о. Дмитра і Анни (з дому Терлецька)

У глибокому смутку залишилися:

дружина	Романа
син	Марко
донька	Ляна Ватсон
внуки	Раєн Федасюк
	Кайл Федасюк
	Марко Ватсон
	Александр Ватсон
сестра	Люба Клачко
сестринки	д-р Марта Клачко Лонго з родиною
	д-р Дарія Клачко Тотен з родиною
	дальша родина в Америці й Україні

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 23 вересня 2017 року, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі найдорожчий Чоловік, Батько і Дідусь

СВ. П.

Христіян Борис Кульчицький

народжений 24 липня 1939 року у Львові, Україна.

Похоронні відправи в присутності найближчої родини відбулися в суботу, 30 вересня 2017 року, в Українській католицькій церкві св. Анни, Варінгтон, Пенсильванія, а відтак на цвинтарі св. Марії в Елкінс Парк, Пенсильванія.

У глибокому смутку залишилися:

дружина	- Дзвінка
сини	- Христіян з дружиною Корі
	- Андрій з дружиною Марією
внуки	- Христіян, Анастасія, Корнель, Коля
	родина в Америці й Україні.

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи” спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

**Looking to buy
a new car?**

New car* loan special – up to 5 year term.

1.99% APR

AUTO LOANS

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

SRNYFCU NMLS# 699320

***New cars – up to 85% of Purchase Price, \$50,000.00 maximum per loan.**